Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ оқшоми

ИЖТИМОИЙ-СИЁСИЙ ШАҲАР РЎЗНОМАСИ

Рўзнома 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган | № 76 (7. 465) | 1991 йил 22 апрель, душанба | Нархи 8 тийин

ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ—ТИНЧЛИК ВА ФАРОВОНЛИК КАФОЛАТИ

АШХОБОД, 19 апрель. ЎзТАГ. Дўстлик, ҳамжиҳатлик, миллий анъаналарни ҳурмат қилиш — тинчлик ва фаровонлик кафолатидир. Туркманистон жумҳурият рўзномалари бугунги сонларининг биринчи саҳифаси Ўзбекистон ССР Президенти И. А. Каримовнинг ана шу сўзлари билан очилган. Газеталар ўзининг бугунги сонини Ўзбекистон давлат делегациясининг қардош республикага ташрифи бошланишига бағишлаган.

Ашхобод аэропортида самолёт пиллапоялари олдида И. А. Каримовни Туркманистон ССР Президенти С. А. Ниёзов кутиб олди.

Ташриф дастурига Ўзбекистон ва Туркманистон давлат делегацияларининг музокаралари, расмий ҳужжатларни имзолаш, қардош жумҳурият ҳаёти билан танишиш каби тадбирлар киритилган.

Ташриф доирасида И. А. Каримов ва С. А. Ниёзовнинг СССРда жойлашган дипломатик ваколатхоналарнинг бошлиқлари билан учрашуви режалаштирилган. Ваколатхоналарнинг бошлиқлари ҳозир Туркманистон бўйлаб сафар қилишмоқда. Улар орасида бирлашган араб амирликлари, Хитой, Аргентина, Канада, Австрия ва бошқа мамлакатларнинг фавқулодда ва мухтор элчилари, муваққат ишлар вакиллари бор.

Ўзбекистон делегацияси таниқли туркман бахшиси Ораз Салир таваллудининг 115 йиллигига ва Туркманистонда Алишер Навоий кунларининг очилишига бағишланган тантаналарда қатнашади.

* * *

21 апрелда Ашхободда Ўзбекистон ССР Президенти И. А. Каримов ва Туркманистон ССР Президенти С. А. Ниёзов икки республика ўртасида ҳукуматлараро битимни имзоладилар. Ушбу ҳужжат имзоланиб бўлгандан кейиноқ матбуот конференцияси бўлиб ўтди. Унда мазкур ҳужжатлар устида узоқ вақт ишлаган Ўзбекистон ва Туркманистон ҳукумат делегациялари иштирок этдилар.

Ўзбекистон ССР ва Туркманистон ССРнинг Президентлари журналистларнинг кўпдан-кўп саволларига жавоб бердилар.

Бугун Владимир Ильич Ленин туғилган кунга 121 йил тўлди

ҲАМИША БИЗ БИЛАН

19 апрель куни Тошкентда В. И. Ленин туғилган куннинг 121 йиллигига бағишланган тантанали йиғилиш бўлиб ўтди. А. Навоий номли театрга партия, уруш ва меҳнат фахрийлари, ишлаб чиқариш илғорлари, зиёлилар вакиллари, Қизил байроқ орденли Туркистон Ҳарбий Округининг жангчилари келдилар.

Тантанали йиғилишни Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи котиби А. И. Фозилбеков очди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг котиби К. Ю. Юсупов маъруза қилди.

Тантанали йиғилишда Ўзбекистон ССР вице-президенти Ш. Р. Мирсаидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи котиби А. С. Ефимов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг котиблари А. Адбувосиқов, А. И. Икромов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Назорат комиссиясининг раиси Ш. М. Йўлдошев, Ўзбекистон ССР Олий Кенгаши раисининг ўринбосари Б. И. Бугров, Тошкент вилоят партия комитетининг биринчи котиби С. М. Мамарасуловлар иштирок этдилар.

* * *

Ўзбекистон санъат усталарининг концерти бўлди.

(ЎзТАГ).

● Уруш, партия ва меҳнат фахрийларининг республика кенгашида бўлиб ўтган учрашув В. И. Ленин туғилган куннинг 121 йиллиги, яқинлашиб келаётган 1 Май ва Ғалабанинг 46 йиллигига бағишланди.

ЛЕНИН НОМИ ВА ИШИНИ ҲИМОЯ ҚИЛАЙЛИК

УЧРАШУВ иштирокчиларини фахрий деган унвондан ташқари яна бир муштарак мақсад, яъни уларнинг ҳар бири 50 йил ва ундан ҳам ортиқроқ вақт мобайнида Коммунистик партияга аъзоликлари ҳам бирлаштириб турар эди. Уларнинг ҳар бири елкасида партия, совет ишларида кўп йиллар мобайнида орттирган тажрибалари, бутун мамлакат, бутун халқ билан биргаликда ўтказган бутун умр зарварақлари бор. Дарҳақиқат, уларнинг кўпчилигининг номлари бугунги кунда шаҳримиз, республикамиз тарихининг бир ўзаги бўлиб қолди. Булар А. Алимов А. Тахтаров, И. Арнаутов, Ч. Иброҳимова, Т. Содиқов, Г. Скоробогатов, Й. Бобожонов ва бошқа кўпгина коммунистлардир. Ана шу боисдан ҳозирги пайтда мамлакатимизда юз бераётган воқеалар улар учун айниқса бефарқ эмаслиги тушунарлидир. Фахрийлар ҳозирги пайтда демократиянинг ривожланиши билан бир қаторда КПСС, В. И. Ленинга ҳужумлар, танқидлар ҳам кучаётганлигидан жиддий ташвишланмоқдалар.

— Унинг номи билан яшадик, курашдик ва бунёдкорлик ишларини бажардик, — деди ўзининг кириш сўзида уруш, партия ва меҳнат фахрийлари республика кенгашининг раиси Р. Ғ. Ғуломов. — Шу боисдан бизнинг ҳозирги пайтдаги бурчимиз, умумий вазифамиз ўзимизнинг бутун куч-қувватимизни КПСС ва Ўзбекистон Компартиясининг аҳволни барқарорлаштириш, иқтисодий ва сиёсий тангликдан чиқиш бўйича белгиланган қарорларининг сўзсиз бажарилишига қаратилиши керак.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи котиби А. С. Ефимов ўз нутқини партия фахрийларининг партия обрўсини мустаҳкамлашдаги ишига, чин маънодаги ленинча принциплар ва нормаларга қайтишга бағишлади. Партия учун оғир бўлган шундай дамларда фахрийларнинг қўллаб-қувватлаши зарурлигини таъкидлаб, нотиқ учрашув қатнашчилари бундан буён ҳам ўз ишлари, ўсиб келаётган авлодни партия, В. И. Ленин ғояларининг тўғрилигига ишонч руҳида тарбиялашда фаоллик кўрсатадилар, деб ишонч билдирди

— Владимир Ильич Лениннинг ўзимизни ўзимиз ҳимоя этишимиз тўғрисидаги ғоялари каби биз, коммунистлар ҳам унинг номини ва ишини ҳимоя қилишимиз керак, — деб таъкидлади А. С. Ефимов.

У тўпланганларни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюроси номидан ва Ўзбекистон ССР Президенти А. И. Каримовнинг топшириғига кўра шонли саналар билан муборакбод этиб, учрашув қатнашчиларига мустаҳкам соғлиқ ва умумий ишда катта муваффақиятлар тилади.

Учрашувда йиғилганлар номидан И. Бобожонов, И. Арнаутов ва бошқалар сўзга чиқдилар. Шунингдек бу ерда ушбу жамоат ташкилотининг энг фаол аъзоларига уруш, партия ва меҳнат фахрийлари республика кенгашининг фахрий ёрлиқларини топшириш маросими ҳам бўлди.

Учрашув қатнашчилари мурожаатнома қабул қилиб, унда партиядаги, фахрийлар кенгашидаги ўз ўртоқларини бундан буён ҳам партиянинг ҳақиқий курашчилари, В. И. Ленин иши ва ғояларининг ҳимоячилари ва тарғиботчилари бўлиб қолишга даъват этдилар.

СУРАТЛАРДА: учрашувдан лавҳалар.

Рустам Шарипов суратлари.

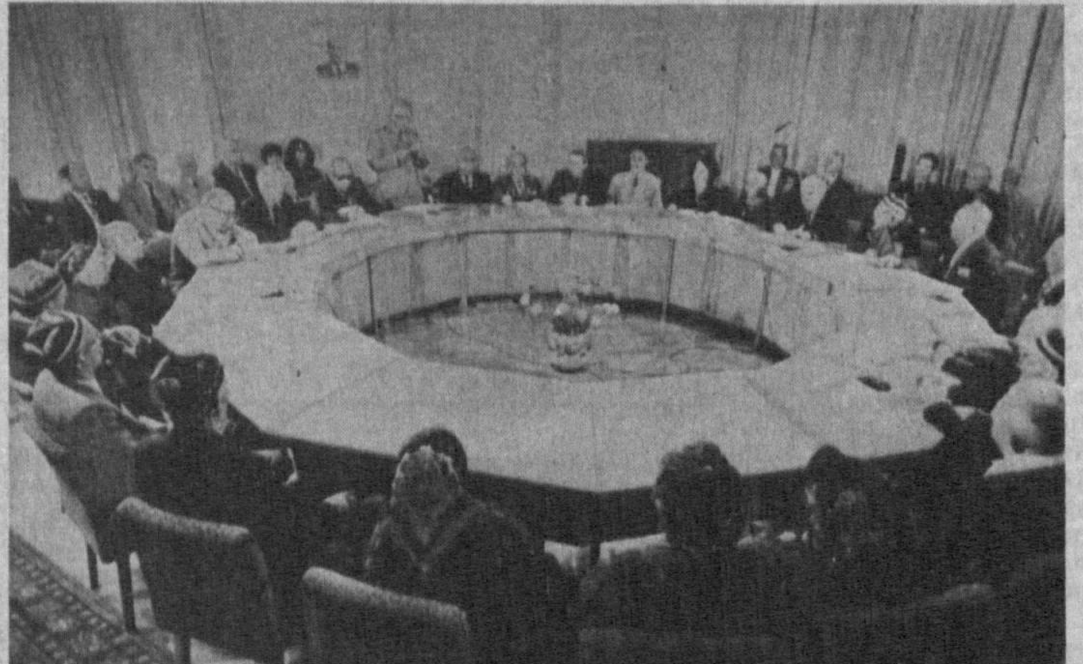

26 апрель—Тошкент зилзиласининг 25 йиллиги

ЭЗГУЛИК

⊙ «Тошкент оқшоми»нинг шу йил 2 апрель сонида эълон қилинган «Беғараз бунёдкорлик дўстлиги» мақоласи ҳамшаҳарларимиз томонидан қизғин кутиб олинди. Рўзномамизнинг Тошкент зилзиласининг 25 йиллигини нишонлаш тўғрисидаги таклифи халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши томонидан ҳам, Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети томонидан ҳам қўллаб-қувватланди.

ТОШКЕНТ шаҳар Кенгаши ижроия комитетида Ўзбекистон пойтахтини тиклашда иштирок этган бинокорлар учрашувини уюштириш бўйича ижодий ишчи гуруҳи ташкил этилди. Унинг таркибига бинокор фахрийлар, зилзила оқибатларини бартараф этиш бўйича 1966 йил 26 апрелда ташкил этилган шаҳар комиссиясининг аъзолари ҳам кирдилар. Ушбу комиссия таркибида ўшанда лойиҳачилар, аҳолини кўчириш, мавжуд уй-жойларни тақсимлаш, маиший, тиббий, маданий хизмат кўрсатиш, халқ таълими, ҳуқуқ-тартибот ходимлари ва бошқалар бор эди.

Ўша кунларга яна бир нигоҳ ташлайлик. Бир оз кейинчалик аниқланишига қараганда, зилзила оқибатида 36 мингдан кўпроқ иморат, шу жумладан 92,2 минг квартира бўлган 34,9 мингта уй-жой, 207 та мактаб, кўпгина саноат корхоналарининг бинолари, даволаш ва болалар муассасалари, савдо, умумий овқатланиш, маиший хизмат шохобчалари вайрон бўлган эди. Шаҳар бир неча дақиқалар мобайнида 2,3 миллион квадрат метр турар жой майдонини йўқотди.

Бошпанасиз қолганларни жойлаштириш учун фавқулодда чоралар кўрилди. Шаҳарда 15 мингтадан кўпроқ чодир ўрнатилди. 7 мингтадан кўпроқ оила шошилинч равишда қулай деб турган уйлардан мактаблар биноларига, олий ўқув юртлари ва техникумлар ётоқхоналарига кўчирилди. Уйлари бут қолган тошкентликлар 10 мингтадан кўпроқ оилани вақтинча ўз бағриларига олдилар. Ўзбекистон вилоятлари тошкентлик 8 минг 100, иттифоқдош жумҳуриятлар эса 6 минг 600 оилага бошпана бердилар. 7 мингтага яқин оилага эса уй-жой қуриб олишлари учун ер майдонлари ажратилди.

Шаҳарнинг даволаш муассасалари 5865 ўринни йўқотдилар. Бу ҳисобга олинган ҳолда Соғлиқни сақлаш вазирлигига омон қолган мактаблар, интернатлар, дам олиш уйлари, маъмурий бинолар берилди. Уларда бир йўла 3 минг 470 бемор қабул қилинадиган даволаш муассасалари ташкил этилди.

Ўша кунлари болалар, айниқса, меҳр-муҳаббат билан чулғаб олиндилар. Тошкентлик кичкинтойлардан 190 минг нафари пионер лагерлари ва дам олиш уйларига йўлланма олдилар. Улардан 60 минг нафарга яқинини иттифоқдош жумҳуриятлардаги пионер лагерлари дам олишга таклиф этдилар.

Зилзила оқибатида Тошкентда 511 та савдо, 166 та умумий овқатланиш корхонаси зарар кўрди. Қардошларимиз бу ишда ҳам ёрдам қўлларини чўздилар. Савдо тармоқлари учун 334 та йиғма дўконлар, умумий овқатланиш корхоналари учун «Ёлвизак» хилидаги ошхоналар олинди. 1966 йилнинг ўзида умумий овқатланиш ва савдо корхоналари сони фақатгина тиклаб қолинмасдан, балки 1965 йилдагидан ортиб ҳам кетди.

Текширишлар 42,1 мингта квартирани, 337 та маъмурий бино, 176 та болалар боғча ва яслиси, 109 та мактаб, 84 та касалхона, 21 та поликлиникани таъмирлаш зарурлигини кўрсатган эди. Ўқув юртларини таъмирлашни 1966 йилнинг 1 сентябригача, даволаш ва болалар муассасаларини шу йил охиригача туғаллаш зарур эди. Жумҳуриятнинг 32 вазирлиги ҳузурида таъмирлаш ишлари олиб боришга мўлжалланган қурилиш бригадалари ташкил этилди. Уларда 2700 нафардан кўпроқ қурувчи бор эди. Бундан ташқари тиклаш ишларида 8 та ҳарбий-қурилиш отрядлари иштирок этди.

Бу тиклаш йиллари йигирма асрлик тарихга эга шаҳримиз солномасининг энг унутилмас саҳифаларидир. Улар биринчи навбатда беғараз бунёдкорлик бирордарлиги намуналари билан ёдда қолди. Турли миллатга мансуб кишилар зўр ғайрат-шижоат билан меҳнат қилдилар. Шуни айтиш кифояки, шаҳар халқ хўжалиги барча тармоқларида ўзлаштирилган капитал маблағларнинг ҳажми аввалги беш йилдагидан 2,3 баробар кўп бўлди.

Пастқам, нураган иморатлар ўрнида шинам, кўп қаватли бинолар қад кўтарди. Тошкентликлар учун 100 мингтадан кўпроқ квартира қуриб берилди. 70 минг ўқувчига мўлжалланган мактаблар, 27 минг ўринли мактабгача тарбия болалар муассасалари фойдаланишга топширилди. Табиий офат юз бергунга қадар шаҳар турар жой фонди 6,9 миллион квадрат метрга яқинини ташкил этарди. Қисқа муддат ичида бу фонд тикланди.

Тўрт йил давомида Тошкентда қуриб битказилган 4 миллион квадрат метрдан кўпроқ сатҳли уй-жойларнинг 30 фоизидан кўпроғи иттифоқдош жумҳуриятлар бинокорлари ва ҳарбий қурувчилар барпо этган биноларга тўғри келади. Ўша эзгу ишларни ёдга олар эканмиз, яна бир карра ушбу рақамларни эслатиб ўтмоқчимиз. Тошкентликлар учун москваликлар — 230 минг, ленинградликлар — 100 минг, Россия Федерацияси — 334,8 минг, Украина — 163,7 минг, Белоруссия — 26,6 минг, Қозоғистон — 28,3 минг, Грузия — 22,8 минг, Озарбайжон — 35 минг, Литва — 10,7 минг, Молдавия — 6,7 минг, Латвия — 8,9 минг, Қирғизистон — 11,5 минг, Тожикистон — 8 минг, Арманистон — 15,3 минг, Туркманистон — 9 минг, Эстония — 6,6 минг квадрат метр уй-жой қуриб бердилар. Ҳарбий қурувчилар эса умумий сатҳи 170 минг квадрат метрга тенг бўлган турар жой биноларини фойдаланишга топширдилар.

Биродарларимиз, шунингдек 18,2 минг ўқувчига мўлжалланган мактаблар, қарийб 9 минг ўринли боғча ва яслилар, кўплаб бошқа маданий-маиший муассасалар ҳам бунёд этдилар.

⊙ Бу беғараз ёрдамни асло унутиб бўлмайди. Чорак асрдан сўнг ўша биродарлик дамларини ёдга олар эканмиз, биз биргалашиб ҳар қандай қийинчиликларни ҳам енгиб ўтишга қурбимиз етади, дейишга тўла асосимиз бор.

ҲАШАР—ЭЛГА ЯРАШАР

АНЪАНАМИЗ РУҲИДА

ТАШАББУСКОР бўлиш ҳамма жойда ҳам осон кўчавермайди. Бунинг учун аввало шунга яраша ишларни қилиб қўйиш керак.

Ҳамза районида энг катта-катта корхона ва ташкилотлар ўрин олган. Улар орасидан Тошкент қишлоқ хўжалик машинасозлиги, тепловоз-ремонт заводлари ҳамда В. П. Чкалов номидаги авиация ишлаб чиқариш бирлашмалари бу йил ўзига хос кўтаринки руҳ ва ташаббус билан ҳашар ўтказиш мақсадларини ўртоқлашдилар.

Ташаббуснинг қаноти кенг қулоч ёйди. Уларга ҳамоҳанг Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси, Ўзбекистон ЛКЁИ Марказий Қўмитаси, Ўзбекистон ССР Қизил Ярим ой жамияти, жумҳурият меҳр-шафқат жамғармаси ҳам ўз мурожаатлари билан чиқдилар.

Ташаббус ва мурожаат бир-бири билан чамбарчас боғланиб кетди. Ҳамма ҳашарга отланиб меҳнат байрамини уюшқоқлик билан ўтказдилар.

Ҳамза район Кенгаши ижроия қўмитаси қошида ҳашарни кўнгилдагидек ўтказиш мақсадида ишчи штаби ташкил этилди. 11 кишидан иборат штаб аъзолари шу куни жамоа вакиллари билан ҳамоҳанг меҳнат қилишди.

Ҳашар деб аталган бу меҳнат байрамига 152 мингдан зиёд ишчи-хизматчи, ўқувчи-талабалар ўз ҳиссаларини қўшдилар. Ишлаб чиқариш корхоналарида жами 2 миллион сўмликдан зиёд тайёр маҳсулот тайёрланди. Шундан 1 миллион сўмдан ортиғи халқ истеъмоли буюмларидир.

Қурилиш объектларида ҳам бунёдкорлар ўз маҳоратларини кўрсатишга ҳаракат қилдилар. 30 минг сўмга яқин қурилиш ишлари бажарилди.

Шунингдек, районимиздаги мавжуд маҳаллалар, ётоқхона-маҳаллалар ободончилик, ирригация шохобчаларини тозалаш ишларини фаоллик билан амалга оширдилар. Бир сўз билан айтадиган бўлсак миллий анъанамиз руҳига хос бўлган ҳашар районимизда уюшқоқлик билан ўтказилди.

Шомуҳит ХУДОЙБЕРДИЕВ,

Ҳамза район ижроия қўмитаси раисининг ўринбосари.

ЖАМИ 85 МИНГ СЎМЛИК

20 апрель куни ўтказилган умумхалқ ҳашарида пойтахтимиз барча саноат корхоналари қатори «Шарқ гули» бадиий буюмлар ишлаб чиқариш бирлашмаси меҳнат аҳли ҳам бир тану бир жон бўлиб ишлашди. Шу куни бирлашманинг 4,5 мингдан зиёд ишчи-хизматчиларидан 2,5 мингга яқини цехларда, асосий иш жойларида ишлаб, меҳнат байрамини кўтаринки руҳда ўтказишди.

— Попопчиларимизнинг ҳашар кунидаги меҳнат унумдорлиги бошқа иш кунига нисбатан икки ҳисса юқори бўлди, — дейди биз билан суҳбатда бирлашма бош директори ўринбосари Равшанжон Жумаев, — Буни ҳатто мингга яқин касаначи чевар аёлларимиз меҳнати маҳсулидан ҳам билиш мумкин. Сабаби, улар ҳам жумҳурият ҳашари куни ҳамма қатори зиммаларига қўшимча мажбурият олиб ишлаб, режани икки ҳисса ортиғи билан уддалашди.

Ҳа, умумхалқ ҳашари мазкур меҳнат жабҳасида ҳақиқий байрам тусини олди. Шу куни бирлашманинг қўли гул чеварлари гулкўрпа, палак, чойшаб, эшикларга парда ва шунга ўхшаш жами 85 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришди. Ишлаб топилган 9 минг сўмга яқин маблағнинг ҳаммаси бирлашма касаба уюшмаси ихтиёрига ўтказилиб, ундан жамоадаги кам таъминланган оилаларга, кўп болали оналарга ва меҳнат ногиронларига моддий ёрдам кўрсатиладиган бўлди. Шунингдек бу маблағнинг маълум қисми бирлашма ишчиларининг тушлик овқатини бепул ташкил этиш мақсадида сарфланади.

Зуҳра МУҲАМЕДОВА.

Футбол

САФАРДАГИ МАҒЛУБИЯТ

Кеча «Пахтакор» футболчилари сафарда Харьковнинг «Металлист» жамоаси билан учрашдилар. Биринчи бўлимда кучлар тенг келди. Ҳамшаҳарларимиз кўп сонли ишқибозларни қувонтириб ўйиннинг 53-дақиқасида ҳисобни очишга ҳам муваффақ бўлдилар. Тўпни ҳеч муболағасиз айтиш мумкинки, ушбу мавсумда жамоамизда энг кучли ва етук ўйин кўрсатаётган, ярим ҳимоямизнинг «юраги» Андрей Пятницкий дарвоза тўрига туширди. Афсуски, ғалаба нашидаси узоққа чўзилмади. Ҳимоя чизиғимизнинг бўшлиги бу гал ҳам панд берди. Рақибларимиз 63, 65 ва 73-дақиқаларда кетма-кет уч марта тўп киритиб жамоамизни майдонни мағлубият алами билан тарк этишга мажбур қилдилар. «Пахтакор»чилар энди навбатдаги ўйинни 27 апрель куни Минскда ўтказадилар.

В. И. Ленин туғилган куннинг 121 йиллигига

ЖИМЖИМАДОР СЎЗЛАРНИ ЁҚТИРМАСДИ

А. В. Луначарский хотираларидан

ЛЕНИНнинг публицист сифатидаги услубини иккита негиз белгилаб беради. Биринчидан, Ленин — ишонтирувчи одамдир. Жалб қилиш, кўнгил овлаш—Ленинннинг вазифаси эмас. Бу нарса Герцен ва ҳатто Плеханов сингари улкан публицистлар учун, баъзан асосий вазифа бўлиб қоларди. Ўзининг сўзамоллиги, цитаталарнинг бойлиги ва нафислиги, сўз бўстонининг ҳашами билан газетхонда катта таассурот қолдириш иштиёқи Ленинга жуда ёт хусусият эди.

Унга ишонтириш керак эди... Ленин ишонтирар экан кураш олиб боради. У ўзига қарши гапирадиган меньшевик, либерал ёки эсэрни тасаввур қилиб гапиради... Шунинг учун унинг севикли услуби ўзига қарама-қарши далил келтириб турган мухолифни фикридан қайтара олишдир. Ленин услубининг кучли жиҳати, жозибаси ана шунда.

Шуни айтиш мумкинки, Ленин жимжимадор сўзлар билан эътиборни жалб қилишга ҳеч қачон интилмайди, аммо у курашаётганлиги ва курашда мухолифни енгиб чиқмоқчи бўлганлиги учун ўзининг ундан устунлигини, ўз ғояларининг афзаллигини кўрсатишни истайди, шу сабабли унинг мақолалари ўткир сўзлар билан ажралиб туради, у сўз билан ҳар қандай кишини лол қилиб қўяди.

СОВЕТ ФЕДЕРАЦИЯСИ ТАРИХИ ВА ТАҚДИРИ

ФЕДЕРАЦИЯ муаммолари марксизм-ленинизм назариясининг энг муҳим йўналишларидан биридир. Жумладан, К. Маркс билан Ф. Энгельс федерацияга йирик марказлашган давлатга ўтиш шакли сифатида қарардилар. Бунда муайян шарт-шароитларда улар федерацияни «олға қараб қадам», деб ҳисоблардилар. Ана шундай алоҳида шарт-шароитлардан энг муҳими миллий масала эди. Айни пайтда улар федерациянинг салбий томонларини ҳам кўрсатиб ўтган эдилар.

Федерация тўғрисидаги таълимот В. И. Ленин асарларида янада ривожлантирилди. У биринчи бўлиб федерализм ва унитаризм тўғрисидаги асосий назарий қоидаларни ишлаб чиқди. Даставвал у федерацияни рад этиб, унитар демократик давлат тарафдори эканлигини баён этди. Чунки ўша пайтда Россия марказлашган давлат ҳисобланарди. Федерацияни ташкил этиш эса амалиётда мамлакат турли минтақалари ўртасида тарихан таркиб топган сиёсий, иқтисодий, маъмурий ва бошқа алоқаларни жиддий равишда бўшаштиришга олиб келган бўларди. Бу эса умуман мамлакатда ишлаб чиқарувчи кучларни тараққий эттиришга тўсқинлик қилган бўларди. Ленин революцияга қадар шу нуқтаи назарда қолди.

Маълумки, 1917 йилга келиб Россияда тарихий шарт-шароитлар тубдан ўзгарди. Мамлакатда эзилган халқларнинг миллий-озодлик ҳаракати кенгайиб борди. Уларнинг миллий ўзлигини англашлари тез ўса борди. Амалда марказлашган бюрократик унитар давлатининг парчаланиши бошланди. Шу сабабдан 1917 йил апрелидан бошлаб Ленин Россияда давлат тузилишининг демократик федератив шаклини жорий этиш учун курашга киришади. У Россия озод республикалар иттифоқи бўлишини хоҳлайди.

Улуғ Октябрь социалистик революциясидан сўнг совет федерациясининг йўллари ва шакллари ҳақидаги назарияни ишлаб чиқиш зарурати туғилди. Ўшанда Ленин миллатларнинг ўз тақдирларини ўзлари белгилаш ва меҳнаткашларнинг байналмилал ҳамкорлиги ғоясини олға суради. Бу даврда Кавказорти Совет Федератив Социалистик Республикаси мазкур ғоянинг тимсоли эди. Ленин ушбу республика ижобий тажрибасини ҳисобга олган ҳолда 1922 йилда давлатнинг янги шаклини— республикаларни шартнома асосида иттифоққа бирлаштиришни таклиф этди. Владимир Ильичнинг фикрига кўра иттифоқдош республикалар ССР Иттифоқига ихтиёрий равишда бирлашишлари керак эди. Ҳар бир иттифоқдош республика СССРдан ихтиёрий чиқиш ҳуқуқини сақлаб қолиши ҳам керак эди. Унинг таъкидлашича, Иттифоқ республикаларнинг мустақиллигини йўқотмасдан, аксинча уни янги босқичга кўтарарди.

1922 йилда ССР Иттифоқи шартнома асосида, аввал тўрт, сўнг ўн бир, ниҳоят ўн беш иттифоқдош республика таркибида тузилди.

30-50-йилларда мамлакатимизда миллий муносабатлар ва Совет Федерациясини ривожлантириш соҳасида турли воқеалар юз берди. Республикаларнинг суверен ҳуқуқлари фақат қоғоздагина қолиб, Совет давлатининг бутун куч-ғайрати марказлашишни, унитаризмни мустаҳкамлашга қаратилди. Бошқарувнинг маъмурий-буйруқбозлик таркиби кучайди.

Ҳозирги пайтда федерация назариясини В. И. Ленин тушунган ҳолда тиклаш жуда муҳим вазифалардан биридир. Бу соҳада дастлабки қадамлар қўйилди. Шу кунларда эса янги Иттифоқ шартномасини имзолашга тайёргарлик кўрилмоқда. Бу том маънода тарихий ҳужжат қанчалик тез имзоланса, совет кишилари янгиланган федерациянинг, В. И. Ленин тушунчасидаги федерациянинг улкан афзалликларини амалда шунчалик тез кўра оладилар.

М. ФАЙЗИЕВ,
фалсафа фанлари доктори, профессор.

ҲАР БИР СОФ ВИЖДОНЛИ КИШИНИНГ БУРЧИ

БУГУНГИ КУНДА Владимир Ильич Ленинни ҳимоя қилиш тўғрисидаги даъватларни эшитасан. Бу таажжубланарли эмасми? Ахир Ленин, унинг ишлари ва ғоялари XX аср тарихининг ажралмас таркибий қисми эмасми? У ўзини инсониятнинг буюк даҳоси сифатида намоён этмадими?

Бундай саволларни кўплаб бераверинг мумкин. Шунга қарамасдан Ленинни ҳимоя қилиш керак. Ҳозирги социализм бошдан кечираётган танглик социалистик ғоя, марксизм, Октябрь идеалларига хуружларни кучайтирди. Шу муносабат билан Ленин ва ленинизмга қарши ҳужум ҳам кучайиб боряпти. Бунда В. И. Ленин ҳайкалларини бузиб ташлашдан бошлаб Владимир Ильич ғоявий мероси ва амалий фаолиятини «илмий асосланган» ҳолда «рад этиш»гача бориб етилмоқда. Бу «рад этувчилар» орасида олимлар ҳам, ёзувчилар ҳам, журналистлар ҳам бор.

Аслини олганда эса Ленин огоҳлантирган нарса унинг ўзи билан содир бўлди. Владимир Ильич «Давлат ва революция» асарида ёзганидек революцион мутафаккирларнинг ва эзилган синфлар томонидан озодлик учун олиб борилган курашда бу синфларга йўлбошчи бўлганларнинг таълимотлари тарихда кўп марта кечирган ҳолларни ҳозир Маркс таълимоти ҳам кечираётир. Эзувчи синфлар буюк революционерларни тирик чоғларида доимо таъқиб қилиб келдилар, уларнинг таълимотларини энг ваҳшиёна ғазаб билан, энг ашаддий душманлик билан, энг ўтакетган ёлғонлар ва туҳматлар билан қарши олдилар. Бу революционерлар вафот этгандан кейин, эзилган синфларни «юпатиш» учун ва уларни лақиллатиш учун, революцион таълимотнинг мазмунини бузиб, унинг революцион тиғини ўтмаслаштириб, революцион таълимотни суюқлаштириб бу революционерларни зарарсиз бутга айлантириш, уларни, айтайлик, муқаддаслаштириш, уларнинг номларини маълум даражада машҳур қилишга уриндилар..

Тарихий тажриба «зарарсиз бутга айлантириш» фақатгина эзувчи синфларга хос эмаслигидан далолат беради. Буни ўзларини «сафдошлари»и ва унинг «шогирдлар»и деб атовчилар ҳам қиладилар. Улар Владимир Ильичнинг ғоялари, унинг ҳаёти ва фаолиятини қанчалик зўр бериб бутга айлантирганлари сари шунчалик ленинизм моҳиятини айнитдилар ва амалиётда бу ғоядан узоқлашиб бордилар. Сталинизм, турғунлик даврининг мафкуравий муҳити Ленинга ана шундай муносабат мисоли бўла олади.

Ҳозирги кунларда эса биз бошқача ҳолни — ленинизмни бузиб кўрсатиш ва четга улоқтиришга интилишни кўраяпмиз.

Ҳолбуки, ҳозирги вақтда ленинннинг асосий ҳимоячиси... Лениннинг ўзидир. Бу биз Ленинни, ленинизмни ҳимоя қилар эканмиз, бутга айлантирилган Лениндан асл Ленинга мурожаат этишимиз керак, демакдир. Бунинг учун Владимир Ильичнинг асарларини қайтадан мутолаа қилиш, Ленин ғоявий меросини ҳақиқий ижодий нуқтаи назардан туриб идрок этиш керак. Ана шундагина ленинизм ҳозирги давр воқелигини англаш ва ўзгартириш қуроли бўла олади.

Шу нуқтаи назардан турли назарияларни, шу жумладан марксизмни ҳам илмий танқид қилишнинг Ленин томонидан таърифлаб берилган асосий талабларига мурожаат этайлик. Владимир Ильич Инесса Армандга ёзган хатида унинг К. Маркс ва Ф. Энгельс таълимотларининг айрим томонларини танқид қилишини асоссиз эканлигини тушунтирар экан, шундай деб ёзган эди: «Йўқ. Асло. Энгельс хато қилмаган деб бўлмайди. Маркс хато қилмаган деб бўлмайди. Лекин уларнинг «хатолари»ни кўрсатишга бошқача, худо ҳаққи, бутунлай бошқача ёндошиш керак».

Ленин у ёки бу назариядан баҳолашнинг илмий принципларига шундай таъриф беради: «Марксизмнинг бутун мазмуни, унинг бутун системаси ҳар бир қоидани фақат бошқа қоида билан боғлаб, фақат тарихнинг конкрет тажрибаси билан боғлаб текширишни талаб қилади».

Ленинизмни «рад этиш»га ҳозирги даврдаги уринишлар бу илмий танқиднинг туб принципларидан чекинишдан бошқа нарса эмас эканлигидан далолат беради. Бу уринишлар тарихга ўта зиддир. Яъни В. И. Ленин ғоялари ва амалий ишлари тарихий муҳитдан, тарихий вазиятлардан узиб олинган ҳолда таҳлил этилади, ҳозирги мезонлар билан баҳоланади. Бунинг устига ушбу «рад этувчилар» ленинизмга жўнгина муносабатда бўладилар. Унинг у ёки бу таълимотини баҳолашда Лениннинг турли масалалар бўйича бой ғоявий меросини ҳисобга олмайдилар.

Масалан, ҳозир «ҳарбий коммунизм» сиёсати тўла қораланяпти. Аммо бунда ушбу сиёсат энг аввало мамлакат хўжалигининг вайронага айланганлиги ва фуқаролар уруши туфайлигина юзага чиққанлиги унутилади. Бунда Лениннинг маҳсулотларни бевосита айрибошлаш хато эканлиги тўғрисидаги кўрсатмаси ҳам ҳисобга олинмайди. Энг муҳими эса В. И. Ленин «ҳарбий коммунизм» сиёсати туфайли пайдо бўлган шарт-шароитларни таҳлил қилиб социализм ва уни қуриш сиёсати тўғрисидаги назарий тасаввурларини кескин ўзгартирганлиги билан ҳисоблашилмайди. Ҳолбуки, шу тариқа мамлакатда янги иқтисодий сиёсатга ўтилди. Давлатимизда социализм қурилишидаги хато ва айнишлар Лениннинг 1921—1923 йиллардаги социализм ва уни қуриш йўллари тўғрисидаги янги таълимотидан эмас, аксинча ундан чекиниш ва бу таълимотни сталинизм билан алмаштириш оқибатидан содир бўлди.

Ленин социализмга бўлган бутун нуқтаи назаримизни ўзгартириш зарурлигини алоҳида таъкидлаган эди. Бу ўзгартишлар, бизнинг фикримизча, ўша даврдаги мамлакатимизда ишлаб чиқарувчи кучларнинг унчалик тараққий этмаганлиги, аҳоли кўпчилигини деҳқонлар ташкил этишига қарамасдан социализмга ўтиш учун зарур шарт-шароитлар яратиш мумкинлигини асослашдан иборат эди.

Владимир Ильичнинг бу қарашлари унинг кооперацияни ривожлантириш, социализм ва бозор муносабатлари бир-бирига зид эмаслиги, социализм қурилишида ишчилар билан деҳқонларнинг иттифоқи, бу жараёнда ишчилар синфининг раҳбарлик роли, социализмнинг таркибий қисми сифатида демократияни ривожлантириш, социалистик давлат фаолияти самарадорлигини ошириш, бюрократизмни йўқотиш, жамият барча аъзоларининг турмуш шароитларини яхшилаш ва маданий савиясини кўтариш, турли сиёсий тузумларга мавжуд давлатларнинг тинч-тотув яшаши тўғрисидаги ғоялари билан чамбарчас боғлиқдир.

Ҳозирги кунларда ҳам бу ғояларнинг ҳаётийлигини илмий исботлаш, уларнинг қайта қуришдаги аҳамиятини намоён этиш Ленинни сиёсатчи ва мутафаккир сифатида ҳимоя қилишда энг муҳимдир.

XX аср тарихий тажрибаси, ҳозирги шарт-шароитлар асосида ижодий идрок этилган ленинизмни, бу билан инсонпарвар, демократик социализм қуриш таълимотини ҳимоя қилиш ҳар бир соф виждонли кишининг бурчидир.

Ф. ПРУДНИКОВ,
В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат дорилфунуни ҳузуридаги ижтимоий фанлар ўқитувчилари малакасини ошириш институти директорининг ўринбосари, фалсафа фанлари номзоди, доцент.

Ҳудудий партия ташкилотларида

УМИДЛАРИ УШАЛМОҚДА

Жуда қалин бўлмасада, ҳар ҳолда кўз тушиб таниш бўлиб қолган дўстининг шундай илтимос билан келиши Владимир Александровични ўйлантириб қўйди. Ёшлардан бўлса бордирки, аммо оғайниси Борисни шундай йўл тутади деб ўйламаган экан. Борис Герасимович кўпдан бери айтолмай дилига тугиб юрган гапини партия йиғилишидан кейин, мавриди келди шекилли, деди-да В. А. Кванга айтди. Владимир Александрович унинг қўлидаги арзасини қабул қилар экан, қарори қатъийлигига ишона бошлади.

— Одамларнинг нима деб ўйлаши мени қизиқтирмайди, — дея яна қўшимча қилиб қўйди у. — Қариган чоғида партия сафига ўтмаса нима қиларкин дегувчилар нафақат қуни-қўшни, балки яқин оғайниларим орасида ҳам учради. Тўғри, пенсия ёшидаман, қаридим деб кексалик гаштини суриб ўтираверсам ҳам бўлади. Аммо атрофимда содир бўлаётган воқеаларга бефарқ қарай олмайманку. Ҳаммамиз ўз тинчлигимизни ўйлаб ўтираверадиган бўлсак, кейин нима бўлади?

Бир зумда у котибни ана шундай саволларга кўмиб ташлаган эди.

— Э-э, қани энди ҳамма ҳам сенга ўхшаб йўл тутса, — дейди Владимир Александрович, — бизга иш қолмаган, ҳатто бундай вазифани бажарувчининг кераги ҳам бўлмаган бўларди.

Владимир Кваннинг Акмал Икромов районида мавзелар бўйича партия ташкилотининг котиби вазифасида ишлаётганига ҳам икки йил бўлиб қолди. Аввалига бирор натижа чиқармикан, умуман нафи тегадиган нарсамикан деб бошланган иш кейинроқ бориб кўпчиликка маъқул туша бошлади. Бошида иккитадан синаб кўрилгач секин-аста бориб-бориб ўнта, сўнгра ўн учтагача мавзеда ҳудудий партия ташкилотларини тузишга олиб келди. Коммунистлар ўртасидаги тартиб-интизом, аъзолик бадалини тўлашдан тортиб, партия йиғилишларини ўз вақтида ўтказиш мазкур ташкилотда қатъий иш мезони қилиб олинди. Ҳудудий партия ташкилотининг аҳамиятли томони, коммунистнинг оилавий шароити билан ҳам кенгроқ танишиш имкони бор эди.

В. А. Кван бошчилик қилаётган район мавзелари ҳудудий партия ташкилотида иш худди шундай кўнгилдагидек йўлга қўйилди. Ҳар бир мавзеда бошланғич партия ташкилотлари тузилиб, коммунистлар аҳволидан хабар олиб турадиган бўлди. Тез кунда фақат коммунистлар эмас, партиясиз кишилар ҳам уларнинг ишини кўриб сафига қўшилишни хоҳлаб қолди. Шу боис бўлса керак район бўйича партияга ўтувчилар сонининг аксариятини ҳудудий партия ташкилотлари ташкил қила бошлади.

Аслида ҳудудий ташкилотлар аъзоларининг аксарият қисми пенсия ёшидагилардан иборат. Шунинг учун ўқувчида қабул қилинаётгани ҳам пенсионерлар экан-да деган хулоса чиқмаслиги керак. Иш ёки ўқиш жойидан бўш пайтларида келиб ёрдамлашадиган ёшлар ҳам талайгина. 30 ёшли Воҳид Норқулов ўзи касби чилангар. Турар жой бошқармасида ишлайди. Иш юзасидан ҳам, бошқа пайтлар ҳам доим одамлар орасида. Уларнинг оғирини енгил қилиш, ташвишдан халос этиш биринчи галдаги вазифаси, Аммо буни қай даражада уддалаяпти, одамлар билади. Шу ҳудудга келаётган коммунистлар унинг ҳақиқатан қўли гул чилангар эканлигига тан берди. Шунинг учун бўлса керак Воҳиднинг партияга ўтиш тўғрисидаги илтимоси кўпчиликка маъқул тушди. Тавсияни ҳам ишига қараб дарҳол бера олдилар. Ҳозир бўлса у ҳудудий партия ташкилотининг назоратида, диққат-эътиборида. Ажаб эмас уларнинг ишончлари оқланиб, Воҳид Норқулов ҳам яқин кунлар ичида коммунистлар сафига ўтиб қолса. Биргина у эмас, 24-мавзедан Александр Марияненко ҳам партияга ўтиш учун тараддуд кўрмоқда. Александр 1970 йилда туғилган, ҳали ҳаёт тажрибаси кўп эмас. Аммо унинг ёш кучи, эътиқоди КПСС сафида бўлишга даъват этди. Ниятим ушалармикан деган умидда ҳудудий партия ташкилотига мурожаат қилди. Тўғри, Акмал Икромов районида партияга қабул қилишларини сўраб ариза берувчилар сони кўп. Лекин уларнинг ҳаммаси ҳам В. А. Кван айтганидек қабул қилишга муносиб эмас. Қаттиқ синовдан ўтиб келганигина коммунист номини оқлабгина қолмай, келгусида сафимиз софлигини мустаҳкамлашга асосий гаров бўла олади. Бу фақат биргина районда амалга оширилаётган ибратли ишнинг исботи.

Феруза ҒУЛОМОВА.

Олий мактаб янгиликлари

БОЗОР САРИ

Маҳсулотнинг рақобат қобилиятини қандай кучайтириш, қўшимча фойда манбаларини қайси йўл билан топиш мумкин? Йирик саноат корхонаси конструкторларига, цех ва бўлимларининг бошлиқларига бозор иқтисодиётига тегишли ана шу ва шунга ўхшаш кўпгина бошқа саволларга Тошкент машинасозлик илмгоҳи механика факультетининг талабалари жавоб бердилар. Талабчан муаллим — имтиҳон олувчи — иқтисод фанлари доктори Дилшод Саиджаловни саволларга берилган кўпгина жавоблар қониқтирди. Илмгоҳда кенг қулоч ёйган амалий ўйинлар чоғида бу саволлар янгради. Ўзаро мулоқот қилишнинг бундай усули талабаларни таклиф этилган мавзуни чуқур ўрганишга ундайди ва машғулотларга бўлган қизиқишни кучайтиради.

Албатта, бундай ўйинларга ўқув дастури асос қилиб олинган. Лекин унга баъзи тузатишлар киритиш ҳам тақозо этилади. Олий ўқув юрти муаллимлари бозор муносабатлари қўлланиши натижасида орттирилган амалий тажриба асосида ҳаёт талаблари эътиборга олинадиган қўшимчаларни излаш билан шуғулланмоқдалар.

Иқтисодиёт ва ишлаб чиқаришни ташкил этиш юзасидан машғулотлар ўтказишга етакчи мутахассислар, шу жумладан Ўзбекистон ССР Фанлар академияси турли бўлинмаларининг ва иқтисодиёт комитетининг олимлари таклиф қилинмоқда. Бу эса яхши натижа бермоқда. Тошкент ва Чирчиқ корхоналарининг 150 га яқин муҳандис-техник ходимлари бу ерда машғулот ўтказишга таклиф этилганлар. Ана шу шаҳарлар корхоналарида талабалар дипломолди иш тажрибасини ўтайдилар, завод мутахассислари қаторида ишлайдилар. Жумладан, Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасида, «Тошсельмаш» ва «Чирчиқсельмаш»да, трактор ва мотор заводларида, «Технолог» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси ва «Алгоритм» заводида ўқув жараёнини бевосита ташкил этадиган илмгоҳ кафедраларининг бўлинмалари очилди.

Бозор иқтисодиёти муаммолари юзасидан маърузалар айтиш учун Бауман номли Москва техника дорилфунуни, Плеханов номли Москва халқ хўжалик илмгоҳи, шунингдек Тошкент олий ўқув юрти билан қалин алоқа ўрнатган Ленинград муҳандислик-иқтисодий илмгоҳининг муаллимлари ҳам Тошкентга таклиф этилмоқдалар.

Бозор муносабатларининг энг муҳим муаммоларини кўтариб чиқаётган рўзномалар ва ойномалардаги мақолалар ҳам эътибордан четда қолмаяпти. Худди шу механика факультетида бундай мақолалар кўпчилик бўлиб муҳокама қилинади. Талабаларни компьютер техникасига ўргатиш учун 300 соатга яқин вақт ажратилган, компьютер техникасини билмасдан, муҳандис малакасига эга бўлишни хаёлга келтириш ҳам мумкин эмас. Ҳозир ўқув синфларига юзга яқин шахсий компьютерлар ўрнатилган ва уларнинг сони кун сайин кўпаймоқда.

Хўш, бундан кейин нима бўлади? Илмгоҳ проректори, техника фанлари доктори профессор Л. В. Перегудов у саволга жавоб берар экан, ўқув дастурлари такомиллаштирилиши, уларда иқтисодий ислоҳот талабларини кўпроқ ҳисобга олиш муҳимлигини таъкидлайди. Ҳозир бу иш ниҳоясига етай деб қолди.

Ўқитувчиларнинг таклифлари, турдош ўқув муассасалари тажрибаси ва амалиёти натижасида юзага келган хулосалар ягона ҳужжатга киритилади. Ҳозирги дастурнинг айрим бўлимларини ихчамлаштириш, бир қанча фанлардан дарс беришни кенгайтириш ва янада чуқурлаштириш имконияти топилди.

Умуман ўқув дастурларини 30-35 фоиз янгилаш режалаштирилмоқда. Бўлажак муҳандислар бозор муносабатлари асосий қонунлари, бозор эҳтиёжларини ўрганиш қоидалари, замонавий машинасозликни ташкил этиш юзасидан етарли даражада мустаҳкам билим оладилар, ишлаб чиқариш жамоалари билан ишлаш учун зарур бўлган руҳиятшунослик асосларини эгаллайдилар.

Диққатга сазовор жойи шундаки, бозор муносабатлари масалалари хорижий тиллардан дарс беришда ҳам ўз аксини топади. Ташқи иқтисодий фаолиятга тааллуқли матнларни таржима қилиш, хорижий ишбилармонлар билан мулоқот қилиш учун зарур бўлган махсус атамаларни ўрганиш назарда тутилмоқда. Янги дастурларга биноан талабаларни учинчи курсдан бошлаб ихтисослаштириш мўлжалланмоқда. Илмгоҳда менежерлар — машинасозликда ишлаб чиқаришни бошқариш ва ташкил этиш муҳандисларини махсус тайёрлай бошлашга қарор қилинди.

Л. ГРИГОРЬЕВ,
(УзТАГ).

Тошкент чинни заводининг пиширув цехи корхонанинг асосий ишлаб чиқаришларидан бири ҳисобланади. Бу ерда ўз касбининг усталари бўлган хотин-қизлар ишлашади. Уларнинг машаққатли меҳнатлари туфайли бежирим ва чиройли турли-туман чинни буюмлари тайёрланади.

Ҳаким Солиҳов сурати.

МЕҲР-МУРУВВАТ КУНДА КЕРАК

Тошкент олий ўқув юртларида талабалари ва ёш мутахассислари таълим олаётган Катар давлати Ўзбекистонга инсонпарварлик ёрдамини берди. Ўзбекистон ССР Қизил Ярим ой жамиятига қарийб 90 тонна озиқ-овқат маҳсулоти берилди. Улар орасида ун ва ёғ, консерваланган сабзавотлар ва шакар, қуритилган сут ва юмшоқ пишлоқ бор.

Озиқ-овқат маҳсулотлари ортилган дастлабки автомобиль поездлари Қорақалпоғистон ва Сурхондарёга, Фарғона водийсига жўнаб кетди. Бу маҳсулотлар ёлғиз қариялар ҳамда кам таъминланган фуқароларга улашилади.

Ўзбекистон пойтахтига дори-дармонлар солинган жўнатмалар Франциядан етиб келди. Жўнатмаларнинг ичида жуда тақчил дорилар, бир марта фойдаланиладиган шприцлар, боғлаш материаллари, ўпкаси шамоллаган болалар учун дори-дармонлар бор эди. Бу юк аниқ манзилга — Тошкент шаҳридаги кўп йўналишли касалхонага аталганди. Бу ерда яқинда франциялик болалар шифокорлари гуруҳи иш тажрибасини ўтган эди. Хорижий шифокорлар болалар касалхоналарида дори-дармонлар таъминоти муаммоларига дуч келганларидан сўнг, ўз пулларига турли хил дори-дармонларни сотиб олдилар ва уларни болалар касалхонасига совға қилдилар.

(УзТАГ).

Янгиликлар Воқеалар

ТЕРМИЗ—МИНЕРАЛЬНИЕ ВОДИ АВИАКЎПРИГИ

Ёзги отпускалар мавсуми арафасида Термиз — Ашхобод — Минеральние води маршрути бўйлаб самолётлар мунтазам қатнай бошлади. Энди Ўзбекистоннинг энг жанубидаги вилоят маркази аҳолиси шимолий Кавказ курортларига кетаётганда Тошкентда тўхтаб, бошқа самолётга ўтиришига тўғри келмайди.

Янги маршрут Туркманистон пойтахтига бориши керак бўлганлар учун ҳам қулай. Термиздаги «Дўстлик» жамоа хўжалиги меҳнаткашларининг Ашхободга саёҳатга кетаётган гуруҳи шу имкониятдан фойдаланди. Ишлаб чиқариш илғорлари учун бу беш кунлик сафар касаба уюшмаси маблағи ҳисобига уюштирилди.

Янги маршрутларда граждан авиацияси Минеральние води ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли ТУ-134 авиалайнерларининг экипажлари учмоқда.

ҲАШАР КУНИ

Ўрта Осиёда энг катта Талимаржон ГРЭСини қураётган «Узбекгидроэнергострой» бош пудратчи трестининг меҳнаткашлари Умумўзбекистон ҳашари куни асосий бино каркасини монтаж қила бошлайдилар. Бу ерда меҳнат байрамида ҳаммаси бўлиб 2,5 мингдан кўпроқ одам иштирок этади.

Бу йил иссиқлик электр станцияси қурувчилари бир неча 10 миллион сўмлик ишларни бажаришлари керак. Шундай бўлгач, 20 апрель куни қилинадиган самарали меҳнат уларга келажак учун мустаҳкам пойдевор қўйиш имконини беради. Қурувчилар ва монтажчилар шу куни ишлаб топилган маблағни хайрия мақсадларига сарфлайдилар ҳамда жамоанинг ижтимоий ривожлантириш жамғармасига ўтказадилар.

ТЕЖАБ ҚОЛИНГАН МАТЕРИАЛЛАРДАН

Оҳангарондаги «Сантехлит» заводининг жамоаси шанбалик куни республика қурилишлари учун ўнлаб танқис ванналар ишлаб чиқаради. Бунинг устига маҳсулотнинг кўпчилик қисми тежаб қолинган материаллардан, тежалган электр энергияси билан тайёрланади.

Республикадаги бу энг катта заводлардан бири ҳозир оғир кунларни бошдан кечирмоқда. Жамоа хом ашё ва материаллар етарлича миқдорда етказиб берилмаётганлиги туфайли қийин аҳволга тушиб қолган. Бунинг устига малакали ходимлар ҳам жуда етишмай турибди. Лекин шунга қарамай, бу ерда яхши анъанани давом эттириб, 20 апрель куни ниҳоятда юксак самара билан ишлашни ният қилишган.

ДАРОМАД — ИЖТИМОИЙ ЭҲТИЁЖЛАРГА

Андижон трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмасида нарх-наво ошганлигининг ўрнини қоплаш учун 1 миллион сўм пул ажратилди. Бирлашма трикотажчиларига ҳар куни тушлик қилиш учун қўшимча бир сўмдан пул тўланади.

Яна бир компенсация чораси сифатида корхонада ойлик мукофотлар миқдори кўпайтирилди. Ўз вазифаларини яхши уддалаётган ҳар бир ходимнинг иш ҳақи анча ошириб тўланади. Трикотажчиларнинг асосий мансаб маошларини ҳам ошириш учун имкониятлар изланмоқда.

Бу ерда молиявий қийинчиликларга қарамай, камбағалларга қўлдан келганча ёрдам беришмоқда. Уруш ва меҳнат фахрийлари кенгашининг, қариялар ва ногиронлар интернат-уйларининг ҳисоб варақаларига ўнлаб минг сўм пул ўтказилди.

АДАБИЁТ ВА САНЪАТ

«Туркистон дурдонаси» рақс дастаси ташкил этилганига ҳали кўп бўлгани йўқ. Унинг дастурида кўплаб Шарқ халқлари ўйинлари мавжуд. Даста аъзолари яқинда Туркия сафарида бўлиб қайтишди.

СУРАТДА: даста созандаларидан бир гуруҳи.

Тўлқин Каримов сурати.

Назм дафтаридан

ЮЛДУЗЛАР НИГОҲИ УЗИЛИБ ТУШАР...

Кун ўтар, ой ўтар, йиллар ўтади,
Бировлар келади, биров кетади.
Дунёнинг заъфарон, алҳол рангидан,
Қалбингга, кўзингга озор етади...
Илож йўқ боқасан, юрагинг санчар,
Осмоннинг залворли соясин кўриб,
Юлдузлар нигоҳи узилиб тушар...
Увада булутлар турар кўпириб,
Борлиқ инграниди замин тўшида,
Умрини ўтаган чолдай букилиб.
Одамзод ҳушида, ҳамда тушида,
Умр ўтаверар тутдай тўкилиб.

* * *

Ўрмонларга қараб
йиғладим,
Йиғладим дарёни қўмсаб.
Чашма ҳам йўқолди кеча,
Йўловчи йўл босар сувсаб.
Ҳорғин юзларида ранг
синиб борар.
Кўзлари тубида оғриқ
алами.
Денгизни туш кўрар ёниб
тутоқиб,
Ҳаётни сев деган шоир
қалами.

* * *

Менга кўп тиш қайраган,
Эркаку аёл ҳам бор.
Умрида бир кўрмаган,
Ношуд, хом хаёл ҳам бор.
Ўзимни пойлар ҳар дам,
Кўзимга кўринмайди,
Тоқати тоқ бўлса ҳам...
Ҳовлиқиб ўринмайди.
Эҳтимол дуч келармиз,
Кўча-кўйда, йўлларда
Тақдирни билиб бўлмас,
Қайси нокас қўлларда...

КУМУШБИБИ ИЛТИЖОСИ

Ўлим мени қийнамоқда, кўзим очинг онажон,
Марғилоннинг сувларидан бир бор сочинг онажон,
Ёниқ сийнам ёнаётир, олинг, қочинг онажон,
Отабекни ёлғизлатманг, қисматидан куймасин.
Дадажоним гул терсинлар, қўлларимни тутаман,
Ўлмай туриб интиқ-интиқ, йўлларини кутаман,
Ҳар дақиқа ҳижрон юкин, ҳижрон дардин ютаман,
Отабекни ёлғизлатманг, қисматидан куймасин.
Гулдек умрим хазон бўлиб, тўлғонаман илондек
Кўз ёшларим шашқатордир оқар ана дарёдек,
Бошим узра зор қақшайди, севган ёрим Отабек,
Отабекни ёлғизлатманг, қисматидан куймасин.
Ҳомиламни ўйлайману, тутоқаман, ёнаман,
Дунё кўрмай кетаётган гўдагимга онаман,
Лаънатлайман, замонани, ўз-ўзимдан қонаман,
Отабекни ёлғизлатманг, қисматидан куймасин.
Марғилоннинг осмонида юлдуз учса қарангиз,
Анбар ҳидли сочларимни тобутимда тарангиз,
Мунисгинам қон йиғламанг, янгиламанг ярангиз,
Отабекни ёлғизлатманг, қисматидан куймасин.
Бу бевафо дунёдан дод солиб, мен ўтгайман,
Ғунча эдим, очилмасдан на муродга етгайман,
Зайнаб солган заҳардан мен, паймонамни битгайман.
Отабекни ёлғизлатманг, қисматидан куймасин.
Ўзга юртда ҳеч кимса ҳам тупроққа бош қўймасин,
Дил дардини ёра олмай қон-зардобга тўймасин.
Ўлимга мард эмас деб, иложсизга йўймасин —
Отабекни ёлғизлатманг қисматидан куймасин,
Ўзга юртда ҳеч кимнинг ҳам паймонаси тўлмасин...

Ҳусанжон АМИНОВ.

Маданий меросимиздан

ҚАФФОЛ ШОШИЙ

БУЮК ҳамшаҳримиз, улуғ аллома Абу Бакр Муҳаммад ибн Али Қаффол Шошийнинг қутлуғ ҳаёти ва табаррук илмий, сиёсий фаолияти борасида ўзи барҳаётлик палласидаёқ халқ орасида манқабалар (оғзаки ҳикоят), ривоят ва афсоналар яратилганди. Уларда замондошлари орасида ўзининг илмий ва сиёсий фаолияти билан катта обрў-эътибор қозонган донишманд, Шош фарзанди Абу Бакр Муҳаммад ибн Али улуғ олим, фуқарога ғамхўр, мунис ва меҳрибон сифатида талқин қилинган. Мазкур ривоятларда Қаффол Шоший ўта адолатпарварлиги туфайли, «Ҳазрати имом» (оддий фуқаро раҳнамоси), «Подшоҳи Мард» (мард эрлар подшоҳи) сифатида тасвирланган. Ана шундай ривоятлар тўпланган «Маъно қибул ҳукома» («Алломалар ҳақидаги ривоятлар») X аср охири XI аср бошида Бағдодда ёзилгандан бир ривоятни келтирамиз.

РИВОЯТ

Ривоятда келтирубдурларким, Турон элининг Шош шаҳридан парвоз қилиб, Бағдоди шарифда нашъу намо топмиш Абу Бакр Муҳаммад ибн Али 903 йилда Шош заминида туғилган. Отаси қулфсоз ҳунарманд бўлган. Ўз юртида барча илмларни эгаллагач, яна илму дониш иштиёқида Бағдод сари йўл олган. Бағдодга келгач Муҳаммад ал Хоразмий асос солган «Ҳикмат дониш» (уни «Байтул ҳикма» ҳам дейдилар)да машғул бўлди. Орадан андак фурсат ўтгач ўзидаги фавқулодда истеъдод ва чуқур билими билан алломалар орасида машҳур бўлиб кетди. Айниқса ҳуқуқшунослик, илми тафаккур, илми мантиқ ва фиқа бобида ўзининг етук аллома эканлигини исбот қилди, Араб, юнон, лотин ва ҳинд тилларини ўз она тилидек эгаллади. Араб, ҳинд ва юнон тилларига оид мукаммал луғат китоблари битди. Айниқса у ҳуқуқшунослик ва фиқҳи (шариат қонуншунослиги) борасида машҳур бўлиб кетди. Бу бобда ўз замонасида Бағдоди шарифда унга тенг келувчи бирон алломани топиш амри маҳол эди. Шу важдан Қаффол Шоший кўп муддат «Байтул ҳикма»га бошчилик қилди. Унинг фиқҳ ва ҳуқуқшунослик борасидаги алломалик овозаси Бағдод халифаси Ал Мунтасирга етиб борди. Халифа уни саройига чорлаб, вазири аъзам мансабига тайинлади. Неча ўн йиллар вазири аъзам бўлган Қаффол Шоший адолат юзасидан сиёсат юритди. Халифани инсоф ва диёнатга даъват этди. Мустабид ҳоким ва амалдорларни жазога тортди. Фақиру фуқароларнинг дардига малҳам бўлиб, уларнинг бошини силади. Оғир ҳаётини енгиллатишга интилди. Ҳуқуқ, шариат қонунлари, мантиқ, давлат сиёсати йўл-йўриқларига бағишланган қатор асарлари билан алломаларга манзурлик даражасига етишди.

Муҳаммад ибн Али умр бўстони кузга (яъни қариб қолганида) мойил бўлган чоғларда дунё ишларидан қўл ювиб, амолу давлатдан воз кечиб, туғилиб ўсган юрти Шош сари равона бўлди. Айтишларича уни юртдошлари мислсиз иззату икром билан кутиб олганлар. У ўз маҳалласидаги мадрасада мударрислик билан машғул бўлган. Қаффол Шоший 976 йилда, 73 ёшда вафот этмиш. Ҳамшаҳарлари уни илму дониши, адолатли ва фуқаропарварлиги учун эъзозлаб унга мақбара бино қилмишлар. Қаффол Шоший мақбараси узоқ-яқин элу элатлар учун қадамжо бўлиб қолмиш. Оддий фуқаро ибн Алининг ажойиб фазилатлар соҳиби бўлганлиги сабабли, «Подшоҳи мард», «Ҳазрати имом» деган фахрий унвонга сазовор этмиш. У бадиий табъ соҳиби ҳам эди. Қатор ашъорий парчалари мавжуддур. Қуйида ушбу сатрлар муаллифининг арабчадан таржима қилиниб эътиборингизга ҳавола этилаётган ашъорлар фикримиз исботидир. Бу сатрлар «Манақибул ҳукомо» китобидандир. Бу бадиий обидаларда ибн Али адолат, меҳру оқибат, инсонийлик, башар авлодининг хулқ-атвори, муҳаббат ҳақида диққатга сазовор фикрларни баён қилади.

Муҳсин ЗОКИРОВ.

ФАРД

Ёғди фазиллар бошиға зулму бедоқ беадоқ,
Йўқ аларға ушбу оламда берувчи бир мадоқ.

ТЎРТЛИК

Кўнгул-ғанжинаси эрур фазлу илм,
Башар оинаси эрур фазлу илм.
Ким қилмади илмга эътиқод «бил»
Ул эрур ҳар янглиғ бефазли, бе илм.

ФАРД

Йўқу борим сенга бахш этдим, болам, одам бўл,
Одамийлар ичра касб эт илму фазл, аллома бўл!

ТЎРТЛИК

На, тотли, назавқли бу азиз умр,
Оламда барчадин эрур лазиз, умр,
Умр фазлу камолот ила на хушдур,
Анди бўлғай барчадин азизроқ умр.
Зеболиғ ичра қаддинг камол топсин,
Сенга қиңғир қараган — малол топсин.
Ағёринг барчаси, эйгул, завол топсин
Муҳаммад ишқи куну тун камол топсин.

«ИСКАНДАР ДЕВОРИ»

Жумҳуриятимизда 1991 йил Навоий йили деб эълон қилиниши муносабати билан саҳна усталарининг ҳам ижодий ғайратлари янада кучайиб кетди. А. Ҳидоятов номидаги театр жамоаси ўзининг бу йилги фаолиятида улуғ мутафаккир шоир Алишер Навоий меросига бир неча бор мурожаат қилади.

Санъат кошонаси саҳнасига яқинда олиб чиқилган янги спектакль «Искандар девори» деб аталди. Навоийнинг машҳур «Хамса»сидаги достон асосида саҳнавий талқин топган бу постановка томошабинларга манзур бўлди.

Театр яна қизиқарли асар устида қизғин ишни бошлаб юборди. Мазкур янги спектаклга атоқли ёзувчи Ойбекнинг машҳур «Навоий» романи асос қилиб олинди.

Санъат ОЛИМОВА.

ЗАВҚ БИЛАН КУЙЛАДИ

АТОҚЛИ бастакор С. Юдаковнинг жозибага тўла шўхчан қўшиқлари кўпгина концерт жамоалари дастуридан мустаҳкам ўрин олган. Унинг мусиқавий оҳангларга бой «Қушча» қўшиғини айниқса ёш санъаткорлар севиб ижро этиб келмоқдалар.

Кенг оммалашган бу асар яқинда СССР халқлари дўстлиги музейи саҳнасида яна бир бор баралла янгради. Уни Тошкент давлат консерваториясининг юқори курс талабаси Г. Бойдихонова завқ билан куйлади.

Истеъдодли ёш хонанда бу қўшиғи билан ёш қўшиқчилар ижодий кўригида юқори баҳо олган эди. Баҳор байрами — Наврўз шодиёнасига бағишланган концертда ҳам унинг ижроси кўпчиликка манзур бўлди.

Аҳмад АЗИМОВ.

БИЛОЛ НОЗИМ НОМИДА

УЙҒУР классик адабиётининг етук намояндаси Билол Нозим ижодиёти ўзбек китобхонларига ҳам яхши маълум. Улкан сўз санъаткорининг ҳаёт йўли ва сермаҳсул ижодига бағишланган китоб босилиб чиққан.

Бугунги кунда Билол Нозимнинг номи Бектемир райони аҳолиси ўртасида тез-тез тилга олинадиган бўлиб қолди. Бу — бежиз эмас, албатта.

Гап шундаки, райондаги катта кўчалардан бири уйғур шоири номи билан атала бошланди. Шу муносабат билан унга ёдгорлик мармар тахтаси ўрнатилди.

Бундай хайрли иш райондаги «Саховат» раҳмдиллик ва мурувват қилиш жамғармаси ташаббуси билан амалга оширилди.

Саодат ОДИЛОВА.

ЗАМОН САДОСИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР Давлат санъат музейида жумҳурият ҳайкалтарошларининг асарлари намойиш этилмоқда. Кўргазмани бир марта томоша қилган киши дабдурустдан санъаткорларнинг ишларига унчалик тушуна олмаслиги мумкин. Сабаби, мавзулари ҳам, мақсадлари ҳам илгариги ижодларидан катта фарқ қилади. Синчковлик билан кўрилса, мавзулар мазмуни кучлилигини англаб, диёримизнинг истеъдодли турли миллат ижодкорларига меҳр уйғонади. Кишининг санъат сеҳридан кўнгли тўлади, ҳар бир ҳайкалтарош танлаган мавзусига дадил ёндошганлиги яққол сезилади.

Ҳайкалтарош Д. Тожимуродовнинг ёғочда акс эттирилган «Далада» деб номланган асари диққатимизни тортади. Баҳор келиши билан деҳқон бепоён даласига назар ташлаб, ширин ўй-хаёллар сурмоқда. Сир эмаски, деҳқон бу йилги ҳосил мўл бўлишини тасаввур қилаётир. Ахир «Деҳқон бойиса эл-юрт тўяди», дея бежиз айтмаганлар. Ҳайкалтарош мақсади ҳам шу. Самарқандлик С. Мамадиёровнинг «Наврўз» асарида биз бошларига тугун қўйиб янги тушган келинни қариндошиникига келин саломга олиб бораётган аёлларни кўрамиз. Ушбу асарда урф-одатларимизга эътибор, инсон қадрияти мадҳ этилган.

Ёш ҳайкалтарош М. Бородинанинг «Масхарабозлар», П. Подосинниковнинг «Дорбозлар», Д. Рўзибоевнинг «Катта ашула» каби ишларида қадимий санъатимизнинг ўзига хос томонлари ўз ифодасини топган.

Педагог ҳайкалтарош Марина Бородинанинг яна бир иши «Аравакаш»да илгариги якка от қўшилган қўқон араваси ва аравакаш кўриниши ҳаётдагидек чиқибди. С. Шодиевнинг «Чархпалак» асари ҳам юқоридагиларга ҳамоҳангдир.

Ўзбек тарихий обидаларига бағишланган Т. Эсоновнинг «Афросиёб» тасвирида Турон пойтахтининг кўҳна кўриниши, одамлари қайта тиклангандек намоён этилган. Бу албатта ҳайкалтарош тасаввури. Яна бир ҳайкалтарош Л. Богатова эса, мисдан бўртма тасвирларда пойтахтимиз «Эски шаҳари»нинг синчли уйлари, масжид ва мадрасаларини акс эттирган. «Бир зумда» тасвирида эса нохушлик, кутилмаганда юз берган табиий офатни эслатиб ўтади.

Ҳайкалтарошларнинг портретчилик жанрида ёғоч, ганчларда жонланган Э. Қаҳҳоровнинг «А. Ҳайдаров», Н. Орзимовнинг «И. Валихўжаев», Г. Дегтяровнинг «Деҳқон бобо», «Орзигул» ва бошқа асарларида замондошлар сиймоси гавдаланган.

Намойишга қўйилган асарларнинг кўпчилигида оналик улуғланган бўлиб, аёлларимизнинг шу замондаги ҳаётлари рўй-рост тасвирланганлигини кўрамиз. Ўз халқи ҳаётини пухта билган А. Ҳотамовнинг «Кутиш» асарида ҳомиладор аёл, унинг ёнида эгизакларини кўтариб ўтирган аёлларда ҳаёт тақозоси билан айриликдан сўнг безовталик, кутиш аломатларининг гувоҳи бўламиз. «Дугоналар» ишида эса, болалик аёлларнинг даладаги оғир шароити, ачинарли аҳволлари қандай бўлса, шундайлигича ифодаланган. Ҳар икки асар бир-бирининг ғоясини тўлдиради. Мирза Дарвишнинг «Чақалоқ» ҳайкалида чинқириб, талпиниб йиғлаётган бола хаёлимизни банд этади. Унинг қорни анча шишиб кетган. Чақалоқ ноласи орқали экологик муҳит, ҳавонинг тобора ифлосланиб бораётганини билиш қийин эмас.

Диёримизда яшаб ижод этаётган арманистонлик ҳайкалтарош Р. Абекян «Ниятнинг туғилиши» ҳайкалида ёш онанинг биринчи фарзанд кўргани туфайли орзуси ушалганидан беҳад қувончи, оналик меҳрини аниқ бера олган. «Ёрқин келажакка» ҳайкалида у яна онани куйлайди. Миллий кийимдаги она боласини кўтариб олға интилмоқда.

Ҳа, оналар фарзандини дейди. Шу билан ором олиб, ғам-ғусса, йўқчиликни енгади. Унга тинчлик, сиҳат-саломатлик бўлса бас. Ва лекин жудолик она қаддини букади. Ҳайкалтарош Ю. Шилов «Ғамгинлик» асарини ёғочда акс эттирибди. Она заминга бош эгиб ўтирибди. Яна қандай жудолик она сийнасини ўртабди экан...

Қанчадан-қанча оналаримизнинг соғлиғига путур етказган, уларни зор қақшатган нарса — бу Афғонистондаги уруш эди. Ушбу мавзу эндиликда ҳайкалтарошларимиз томонидан дадил ёритилмоқда. Н. Қорлихонов ва С. Қорлихоновлар «Афғон хотиралари» туркум асарларида халқимизнинг катта фожиасини ҳайкал-плакат услубида кўрсатишга муваффақ бўлишганини яхшиси одамлар ўз кўзлари билан кўришсин...

Ватанимизнинг бошига тушган фожиалардан Чернобиль воқеасини ҳам ҳақиқатни кўрсатишга қўл урган ҳайкалтарошларимизни тинчитмаяпти. В. Қамбаровнинг «Чернобилдаги чойхўрлик» деб аталган ёғочдаги тасвирларида фожиа юз берган жойдаги одамлар гарчи чойхўрлик қилаётган бўлсаларда, ҳавонинг заҳарланганидан кўзларидан аччиқ ёш оқаётгани, ҳаётлари носоғлом эканлигини билдираётир. Сиёсий ҳайкал орқали ҳайкалтарошлар Чернобиль табиати, одамлари нажотга муҳтожлигини бизга сўзлаб беришаётир.

Қорақалпоғистонлик ҳайкалтарош Домегул Бердиметова одам тимсолидаги сувсиз, қаровсиз, умри тугаб қолган Орол денгизига бағишлаб, «Орол хотираси»га ҳайкал қурибди. У бир неча йилдирки, беҳисоб гапдан фойда чиқмаганлигидан қайғуриб, жумҳуриятимизнинг она денгизига ҳамдардлик билдирган.

Ҳайкалтарошлардан яна бири Н. Голицкаянинг «Давлат стандарти ёки 1917—1991 йиллар» номли асарида гўшт қиймалагични кўриб ажабланамиз. Баланд-паст бўйли одамлар ундан ўтказилиб, бирдек қиёфага киритилиши «Бизда «Бой ва камбағаллар йўқ, ҳамма тенг ҳуқуқли, бирдек яшаяпти» деган сохта тушунчани англатади.

Бухоролик ёш ҳайкалтарош Қурбон Норхўрозов яқиндагина ниҳоясига етказган «Замон садоси» ишини томошабин эътиборига ҳавола этибди:

...Кўп оёқли тимсоҳга ўхшаш махлуқ Инсон белига чирмашиб, тумшуғини чўзиб, бошидан тишлаб тураркан, кутилмаганда пайдо бўлган бундай балодан қутқариш учун одам зоти заминга тиз чўкиб осмонга боқиб, бор овози билан бирдан-бир мададкори Тангридан нажот кутмоқда...

Ҳа, замон садоси бу: Ҳаёт нозик, нотинч, безовта. Кўп адашган кишилар она табиат тугул, ўз қадрига ҳам етмади. Шундай балоларга дучор бўлаётганини кеч бўлсада пайқади, дарди оғир. Ҳайкалтарош ана шу мақсадини тасвирга сингдиришга ҳаракат қилган.

Маҳмуд АҲМЕДОВ,
Ўзбекистон ССР Давлат санъат музейининг катта илмий ходими.

СУРАТДА: ҳайкалтарошларнинг кўргазмасида.

Даврон Аҳмад сурати.

Муҳаррир Э. М. ЭРНАЗАРОВ.

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

КОРХОНАЛАР, МУАССАСАЛАР, ТАШКИЛОТЛАР, ЖАМОА ХЎЖАЛИКЛАРИ, ДАВЛАТ ХЎЖАЛИКЛАРИ, КООПЕРАТИВЛАР ВА ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ ИЖАРАЧИЛИК ҲАМДА ЯККА ТАРТИБДАГИ МЕҲНАТ ФАОЛИЯТИ БИЛАН ШУҒУЛЛАНУВЧИ ФУҚАРОЛАР

ДИҚҚАТИГА!

1991 ЙИЛ ЯНВАРДАН БОШЛАБ

СССР ПЕНСИЯ ЖАМҒАРМАСИНИНГ ТОШКЕНТ ШАҲРИ ҲУДУДИДАГИ БОШҚАРУВ ОРГАНИ ҲИСОБЛАНГАН СССР ПЕНСИЯ ЖАМҒАРМАСИ ЎЗБЕКИСТОН БЎЛИМИНИНГ ТОШКЕНТ ШАҲАР БЎЛИМИ ТАШКИЛ ЭТИЛДИ.

БЎЛИМНИНГ АСОСИЙ ВАЗИФАЛАРИ: шаҳарда пенсия таъминоти ва нафақалар тўлаш учун мўлжалланган бадалларни СССР Пенсия жамғармасига йиғиш, шунингдек кам таъминланган фуқароларга қўшимча ҳақ ва нафақа тўлаш учун ўз бюджетига ихтиёрий бадалларни йиғиш ва тўплашга оид ишларни ташкил қилишдан иборатдир.

СССР ПЕНСИЯ ЖАМҒАРМАСИНИНГ МАБЛАҒЛАРИ:

— қарилик пенсияси, шу жумладан ишлаётган пенсионерлар учун ҳам, ногиронлик пенсияси, боқувчисини йўқотганлик учун пенсия, белгили муддат хизмат қилганлик учун ва СССР қонунчилигида белгилаб қўйилган бошқа пенсияларни;
— ижтимоий пенсияларни;
— болани парвариш қилганлик учун нафақа ва ҳар бир бола учун у СССР қонунчилигида белгиланган ёшга тўлгунча ҳар ойда тўланадиган нафақалар ҳамда пенсионерлар, ногиронлар, болалар ва аҳолининг бошқа тоифаларига ижтимоий мадад бериш билан боғлиқ бошқа тадбирлар учун тўлашга ЙЎНАЛТИРИЛАДИ.

Алоҳида фуқароларни шартнома бўйича ишга ёлловчи барча корхоналар, муассасалар, ташкилотлар, жамоа хўжаликлари, давлат хўжаликлари ва ширкатлар — хўжалик юритиш ва мулкчиликнинг туридан қатъи назар, СССР Вазирлар Маҳкамаси ва Бутуниттифоқ Касаба уюшмалари Марказий Кенгашининг 1990 йил 15 августдаги 818-сонли Қарори билан тасдиқланган СССР Пенсия жамғармаси тўғрисидаги Низомга мувофиқ, ижтимоий суғурта жамғармасига ўтказиладиган маблағлар чиқариб ташланган ҳолда давлат ижтимоий суғуртаси бадалларини СССР Пенсия жамғармасига юборишлари шарт.

Алоҳида фуқароларни шартнома бўйича ишга ёлловчи корхоналар, муассасалар, ташкилотлар ва шахслар СССР Пенсия жамғармасининг ўзлари жойлашган манзилдаги вакилларида суғуртачи сифатида рўйхатдан ўтишлари зарур.

Пенсия жамғармасига фуқаролардан олиб қолинадиган мажбурий суғурта бадалининг миқдори иш ҳақининг 1 фоизи ҳажмида белгиланган.

СССР Президентининг 1990 йил 4 октябрдаги Фармонига мувофиқ корхоналар, муассасалар, ташкилотлар томонидан 1991 йилда тўланиши лозим бўлган давлат ижтимоий суғуртаси бадалларининг тарифлари 26 фоизни ташкил этади. Улардан суғурта бадаллари тарифлари 1991 йил учун давлат ижтимоий суғуртаси бадаллари умумий миқдорининг 80,5 фоизи ҳажмида белгиланган.

Ходимлари имтиёзли қарилик пенсиясини олиш ҳуқуқига эга бўлган ташкилотлар учун давлат ижтимоий суғуртаси бадаллари тарифларидан келиб чиқиб ҳисобланган бадаллардан ташқари, СССРнинг «СССРда фуқароларнинг пенсия таъминоти тўғрисида»ги Қонуннинг 14-моддасига мувофиқ, СССР Пенсия жамғармасига қўшимча бадаллар белгиланади.

Бюджетдан маблағ оладиган ташкилотлар бадалларни ойда бир марта — ойнинг иккинчи ярми учун иш ҳақи тўланиши белгиланган муҳлатда тўлашлари лозим.

Бошқа ташкилотлар мулкчилик ва хўжалик юритишнинг туридан қатъи назар бадалларни хоҳ ойнинг биринчи ярми учун, хоҳ иккинчи ярми учун иш ҳақи тўланиши белгиланган муҳлатларда тўлайдилар.

Алоҳида фуқароларни шартнома бўйича ишга ёлловчи шахслар бадалларни иш ҳақи тўланган ойдан кейинги ойнинг 5-кунигача ҳар ойда тўлайдилар.

Суғурта бадаллари тўлов топшириқларини давлат банкининг тегишли бўлими орқали пул ўтказиш йўли билан, алоҳида фуқароларни шартнома бўйича ишга ёлловчи шахслар эса нақд пулларни СССР Пенсия жамғармасининг ҳисобига ўтказиш йўли билан тўлайдилар.

000829002-ҳисобга суғурта бадалларини ўтказиш тўғрисидаги тўлов топшириғи тегишли давр учун иш ҳақи сифатида тўланадиган пулларни талаб қилиш билан бир вақтда Давлат Банки муассасасига тақдим этилади.

Суғурта бадалларини ўтказиш тўғрисидаги тўлов топшириғи тақдим этилмаган ҳолларда ва чекнинг орқа варағида пенсия таъминоти учун тўланадиган суғурта бадаллари бўйича қарздорлик йўқлиги тўғрисида белги қўйилмаган ҳолларда банклар иш ҳақини тўлаш учун маблағ бермаслиги зарур.

Бадаллар тўлаш учун белгиланган муҳлатлар тугаши билан тўланмаган пул миқдори боқиманда қарз ҳисобланади ва пенсия билан қўшиб ундириб олина бошлайди.

Ташкилотлар ва СССР Пенсия жамғармаси ўртасидаги бадаллар билан боғлиқ барча ҳисоб-китоблар ташкилотлар томонидан суғурта бадаллари ҳисобига тўланган сарф-харажатларни чиқариб ташлаган ҳолда нақд пулсиз ҳисоб-китоб тартибида амалга оширилади.

СУҒУРТА БАДАЛЛАРИНИ СССР ПЕНСИЯ ЖАМҒАРМАСИНИНГ 000829002-ҲИСОБИГА ЎТКАЗИШИНГИЗНИ СЎРАЙМИЗ.

СССР ПЕНСИЯ ЖАМҒАРМАСИ ЎЗБЕКИСТОН ЖУМҲУРИЯТ БЎЛИМИНИНГ ТОШКЕНТ ШАҲАР БЎЛИМИ.

СОБИР РАҲИМОВ РАЙОН «БИЛИМ» ЖАМИЯТИ ҚУЙИДАГИ КУРСЛАРГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

— инглиз, француз; араб, эски ўзбек тиллари;
— ўзбек тилида иш юритиш;
— «ҳар бир оилада шафқат ҳамшираси»;
— авточилангарлар тайёрлаш;
— тўқиш;
— кимё, физика ва математика фанлари бўйича олий ўқув юртларига тайёрлаш.

Қуйидаги манзилга мурожаат қилинсин: Тошкент шаҳри, Зиёмов кўчаси, 1-уй.
Телефонлар: 46-65-51, 46-74-32.

ТОШКЕНТ АЛОҚА ПОЛИТЕХНИКУМИ ҚУЙИДАГИ МУТАХАССИСЛИКЛАРГА ҚАТНАБ ЎҚИШ ВА СИРТДАН ЎҚИШГА КИРУВЧИЛАР УЧУН

ТАЙЁРЛОВ КУРСЛАРИНИ ОЧАДИ

Телевизорлар, видеомагнитофон ва видеокамераларни тузатиш, телевизион ва радио техникаси, автоматик электр алоқа, бухгалтерия ҳисоботи, почта алоқаси.
ДАРСЛАР ЎЗБЕК ТИЛИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.
Курсга 9 ва 11 синфларда ўқиётган ёки шу синфларни тугатган ўқувчилар қабул қилинади.
Четдан келганлар ётоқхона билан таъминланади.
Курсларга ҳар куни соат 10.00 дан 17.00 гача ёзилади.

Манзилгоҳимиз: 700128, Тошкент шаҳри, У. Юсупов кўчаси, 70-уй.

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

Ўзбекистон ССР «БИЛИМ» жамияти

ЖУМҲУРИЯТ ИҚТИСОДИЙ ВА ИЛМИЙ-ТЕХНИКА ТАРҒИБОТ УЙИДА

ШИФОКОР-БИОТЕРАПЕВТ
АБУСАИД МУСАЕВ

бошчилигида

СОҒЛОМЛАШТИРИШ ЖАМОАСИНИ ТАШКИЛ ЭТДИ

Бу жамоада ўзининг ноёб таланти билан беморларни нафақат ўзаро мулоқотда, балки узоқ масофадан ҳам даволаш хислатига эга

ҲОШИМЖОН РУСТАМОВ ВА
ҚОМИЛЖОН БОБОЖОНОВ,

ҳамда башоратчи-ғойибдан кўриб башорат этиш истеъдодига эга

ОЛМАХОН СУЛТОНОВАлар

СОҒЛОМЛАШТИРИШ СЕАНСЛАРИНИ ЎТКАЗАДИЛАР

МУОЛАЖА АМАЛЛАРИ (сеанслари) **ҲАР КУНИ СОАТ 15.00 ДАН 20.00ГАЧА ЎТКАЗИЛАДИ.**

Манзилимиз: 700128, Тошкент шаҳри, А. Қодирий кўчаси, 13-уй. Маърузачилар уйи. Маълумотлар олиш учун телефон 44-57-44.

«Юбилей» Марказий спорт саройида

24—28 АПРЕЛЬ КУНЛАРИ

«ИБН-СИНО» ИЛМИЙ-ИШЛАБ ЧИҚАРИШ МАРКАЗИНИНГ ЕТАКЧИ ЭКСТРАСЕНСИ ВА РУҲИЙ МУОЛАЖАКОРИ

Дилдор Яҳёева

СОҒЛОМЛАШТИРИШ СЕАНСЛАРИНИ ЎТКАЗАДИ

Қатор сурункали (хроник) касалликлар, юмшоқ тўқима аъзолари, юрак, қон-томир, жигар, ўпка, талоқ, тери ва бошқа касалликларнинг самарали тузалиши тажрибада кузатилган. Айниқса, буйрак ва ўт пуфагидаги тошлардан тиғсиз фориғ бўлганлар жуда кўпчиликни ташкил этади.

Шахсий яширин имкониятингизни сафарбар этишни, ўз иш қобилиятингизни оширишни, руҳан бардамликни истасангиз, шунингдек ўзингиз кутмаган бошқа сирли ҳислатларга эга бўлишни хоҳласангиз.

СОҒЛОМЛАШТИРИШ СЕАНСЛАРИГА МАРҲАМАТ ҚИЛИНГ!

Сеанслар соат 12.00 ва 15.00 да бошланади.

Чипталар «ЮБИЛЕЙ» Марказий спорт саройи кассаларида ва жамоатчи тарқатувчилар томонидан сотилмоқда.

«ДЗЕТА» «НАСТАРИН»НИ ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

«НАСТАРИН» матн процессори IBM — қўшилувчи шахсий компьютерда ўзбек тилида матн материалларини тайёрлашда ёрдам беради.

«НАСТАРИН» — ўзбек тилидан фойдаланувчи билан мулоқот!

«НАСТАРИН» — турли шрифтлар билан матнли ҳужжатларни босиш!

«НАСТАРИН» — таҳрир воситаларининг кенг кўламдаги термаси демакдир!

Сотиб олиш ва у билан ишлаш масалалари бўйича «ДЗЕТА» кичик корхонасига мурожаат қилинсин.

Корхонанинг Тошкентдаги телефони — 64-94-62.

«Дзета» кичик корхонаси.

ЖУМҲУРИЯТ КОРХОНАЛАРИ, БИРЛАШМАЛАРИ, ҚЎШМА КОРХОНАЛАРИ ВА КООПЕРАТИВЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ

ДИҚҚАТИГА!

«СОЮЗПРОМВНЕДРЕНИЕ» УМУМИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН ФИЛИАЛИ

ХАЛҚ ИСТЕЪМОЛИ БУЮМЛАРИНИНГ ДОИМИЙ КЎРГАЗМАСИГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ.

Сизларга мамлакатимизда ва капиталистик мамлакатларда ишлаб чиқарилган буюмларнинг энг яхши намуналари — кийим-кечаклар, пойабзаллар, безак буюмлари, хўжалик моллари, уй-рўзғор ашёлари, турли мақсадларга хизмат қилувчи кичик ҳажмли техника — жами 5000 дан зиёд номдаги буюмлар намойиш этилади.

Сиз ўзингизга маъқул бўлган буюм намунасини ижарага олиб, ана шундай буюмлар корхонангизда ишлаб чиқарилишини жорий этишингиз мумкин.

Сиз эҳтимол ўз имкониятларингизни намойиш этмоқчидирсиз? «Союзпромвнедрение» умумиттифоқ бирлашмаси Ўзбекистон филиалининг кўргазма заллари Сизнинг хизматингизга тайёр.

МАНФААТДОР ТАШКИЛОТЛАРНИ БИЗ БИЛАН ЎЗАРО ҲАМКОРЛИК ҚИЛГАНИ ТАКЛИФ ЭТАМИЗ.

Бизнинг манзилгоҳимиз: 700000, Тошкент шаҳри, Ҳ. Олимжон майдони, 13—А-уй; телефонлар: 33-04-87, 33-02-43, 33-08-42.

«СОЮЗПРОМВНЕДРЕНИЕ» УМУМИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН ФИЛИАЛИ.

«ЗЕНИТ-7» фирмали техно-савдо маркази

(Чехов кўчаси, 10,

метронинг «Ойбек» станцияси)

«ЭЛЕКТРОНИКА — ЭС — 1»
СИГНАЛ ҚУРИЛМАСИНИ

ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

МАЗКУР ҚУРИЛМА

ТАШҚИ ЭШИКЛАР ОЧИЛГАНИДА ТАШВИШЛИ СИГНАЛ БЕРИШ УЧУН МЎЛЖАЛЛАНГАН.

Ундан маиший хоналарда ва ишлаб чиқариш объектларида ҳам фойдаланилади.

Батареядан қувват олади.

Ҳажми: 153х93х34 мм, вазни — 0,6 килограммдан кўп эмас.

Қурилмани ҳам чап томонга, ҳам ўнг томонга очиладиган эшикларга ўрнатиш мумкин.

«ЗЕНИТ — 7» ФИРМАЛИ ТЕХНО-САВДО МАРКАЗИ.

«СОЮЗРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ КОРХОНАСИ.

ЎҚИШГА МАРҲАМАТ!

ЎЗБЕКИСТОН ССР САВДО ВАЗИРЛИГИ

ЖУМҲУРИЯТ ҲУНАР-ТЕХНИКА

БИЛИМ ЮРТИ

ПУЛЛИК КУРСЛАРГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

ноозиқ овқат (саноат) товарлари сотувчиси ва контролёр кассир;

озиқ-овқат моллари сотувчиси ва контролёр-кассир;

қандолатчилик ва ошпазлик;

музқаймоқ ишлаб чиқариш;

декораторлар (ўқиш муддати 2 йил);

газ-сув автоматларини тузатувчи (ўқиш муддати 11 ой);

бухгалтерлар (ўқиш муддати — 1 ой).

Сотувчи ва контролёр кассир, ошпазлик ва қандолатчилик ихтисослари бўйича ўқиш муддати — 3 ой, 6 ой ва 8,5 ой:

Курсни битирганларга гувоҳнома ва дипломлар берилади.

МАШҒУЛОТЛАР ГУРУҲЛАР ТЎПЛАНГАНДАН СЎНГ БОШЛАНАДИ.

БИЛИМ ЮРТИГА ЎЗБЕКИСТОННИНГ ШАҲАР ВА ҚИШЛОҚЛАРИДА ЯШОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Билим юрти қошида ётоқхоналар мавжуд.

Қуйидаги манзилга мурожаат қилинсин: 700173, Тошкент шаҳри, Акмал Икромов райони, Собир Юсупов кўчаси, 3-уй (13, 70, 116«э»-автобусларнинг «Тез ёрдам клиникаси» бекати, 4, 9-трамвайларнинг «Чўпон ота» бекати). Телефонлар: 75-35-86, 75-35-92.

Ўзбекистон ССР халқ таълими вазирлиги

3-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1991 — 1992 ўқув йили учун

қуйидаги мутахассисликлар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Кенг ихтисосдаги дастгоҳчи, рақамли программа билан бошқариладиган дастгоҳларни бошқарувчи, электр-газ пайвандчи, электр йиғувчи (электр монтёр, саноат асбоб-ускуналарини ремонт қилувчи чилангар, механика-йиғув ишлари чилангари (маҳсулот сифати назоратчиси), ЭҲМ техника таъмири ва таъминоти электр механиги, авточилангар.

БИЛИМ ЮРТИГА 9—10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТГА ЭГА БЎЛГАН ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

11-синф маълумоти билан ўқийдиганларга ўқиш муддати 10 ой.

Билим юртини тугатгандан сўнг эгаллаган мутахассислиги бўйича диплом берилади, ўқиш давомида 30 сўм миқдорда стипендия оладилар.

9-синф маълумоти билан ўқийдиганларга ўқиш муддати 3 йил.

Билим юртини тугатгандан сўнг эгаллаган мутахассислиги бўйича ва ўрта маълумот олганлиги ҳақида ҳужжат берилади.

Ўқиш даври танаффуссиз меҳнат стажига киради.

Ўқиш даврида ўқувчилар 3 маҳал бепул иссиқ овқат, кундалик ва кўчалик кийим-кечак билан таъминланади. Ишлаб чиқаришдаги амалий машғулотлар даврида 50 фоиз иш ҳақи тўланади.

Машғулотлар ўзбек ва рус тилида олиб берилади.

БИЛИМ ЮРТИНИ БИТИРГАНЛАР «ТАШСЕЛЬМАШ» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИГА ИШГА ЮБОРИЛАДИ.

Билим юртини аъло баҳоларга битирганлар олий ўқув юртларига имтиёзли равишда қабул қилинади.

БИЛИМ ЮРТИГА КИРИШНИ ХОҲЛОВЧИЛАР ҚУЙИДАГИ ҲУЖЖАТЛАРНИ ТОПШИРИШЛАРИ ЗАРУР: директор номига ариза, туғилганлик тўғрисида гувоҳнома ёки паспорт, тиббий справка 086/У формадаги, 9-синфни тугатганлиги ҳақида гувоҳнома ёки ўрта маълумот ҳақида шаҳодатнома, 6 дона расм (3х4).

МАШҒУЛОТЛАР 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Бизнинг манзилгоҳимиз: 700050, Тошкент шаҳри, Гёте кўчаси, 54-уй (16, 89-автобусларнинг «Касб касалликлари олий билимгоҳи» бекати, 21, 49-автобусларнинг «3-ҳунар-техника билим юрти» бекати, 1-йўналишдаги такси М. Горький метро бекатидан қатнайди).

ЎЗБЕКИСТОН ССР
ХАЛҚ ТАЪЛИМИ ВАЗИРЛИГИ

Тошкент шаҳар халқ таълими Бош бошқармаси

6-ҲУНАР ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

ва «ТОШКЕНТ ШАҲАР ҚУРИЛИШИ БОШ БОШҚАРМАСИНИНГ 4-БОШҚАРМАСИ»

1991—1992 ўқув йили учун

ҚУЙИДАГИ КАСБЛАР БЎЙИЧА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

ДУРАДГОР-ҚУРУВЧИ, СУВОҚЧИ-БЎЁҚЧИ, БЎЁҚЧИ-ГУЛ БОСУВЧИ (деворларга нақш солиш, гул босиш).

Ўқиш муддати 1 — 2 йил.

АВТОСЛЕСАРЬ — ўқиш муддати 1 — 3 йил.

ЭЛЕКТР ПАЙВАНДЧИ, ҒИШТ ТЕРУВЧИ — ўқиш муддати 6 ой.

9 — 11 СИНФ МАЪЛУМОТИГА ЭГА БЎЛГАН, ҲАРБИЙ ХИЗМАТНИ ЎТАБ КЕЛГАН ЁШЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

6 ойлик гуруҳларда таълим олаётганларга 78 сўм маош. 1 йиллик гуруҳларда ўқийдиганларга эса 39 сўм миқдорида маош тўланади.

2 ва 3 йил ўқийдиган ўқувчиларга 2 марта бепул озиқ-овқат ва кундалик кийиладиган кийим-бош берилади. Ишлаб чиқаришда иш ҳақининг 50 фоизи тўланади.

Билим юрти даргоҳида ҳайдовчилар гуруҳи очилган, сиз у ерда ҳайдовчи гувоҳномасини олишингиз мумкин.

БИЛИМ ЮРТИНИ БИТИРГАНЛАР ТОШКЕНТ ШАҲАР ҚУРИЛИШ БОШ БОШҚАРМАСИДА ХИЗМАТ ҚИЛАДИЛАР.

Бизнинг манзилимиз: Тошкент шаҳри, Луначарский узун кўчаси, 69-уй (1, 17, 24, 101«э», 83-автобусларнинг «М. Горький» метро станцияси, 17, 18-троллейбуслар, 6, 13, 22-трамвайларнинг «ПАРТИЯ МАКТАБИ» бекати).

Ўзбекистон ССР Халқ таълими вазирлиги
Тошкент шаҳар ижроия комитетининг Халқ таълими Бош бошқармаси

9-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

Тошкент шаҳридаги мактабларнинг битирувчилари, 9—11-синфни битирганларни қуйидаги ихтисослар бўйича

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Устки кийимларни тайёрлаш бўйича тикувчи-моториста,

аёллар ва болаларнинг енгил кийимларини тайёрлаш бўйича тикувчи-мотористка.

9- синфни битирганлар 3 йил ўқиб, ўрта маълумот ва ихтисос оладилар. Улар кийим-бош ва бепул овқат билан таъминланадилар.

11-синфни битирганлар 1 йил ўқийдилар ва уларга ойига 39 сўм миқдорида стипендия тўланади.

Ишлаб чиқариш практикасини ўташ даврида ўқувчиларга иш ҳақининг 50 фоизи берилади.

Ўқиш даври меҳнат фаолиятига қўшиб ҳисобланади.

9-синфни «аъло» ва «яхши» баҳоларга битирганлар суҳбат ўтказиш йўли билан ўқиш муддати 2 йиллик тажриба гуруҳларига қабул қилинадилар.

Мазкур гуруҳлардаги ўқувчилар ўрта маълумот олиб чиқадилар.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: директор номига ариза, паспорт, маълумоти тўғрисида аттестат, турар жойидан гувоҳнома, 286-намунадаги тиббий маълумотнома, 3х4 см. катталикдаги 6 та фотосурат.

МАШҒУЛОТЛАР 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

«Илк маҳсулот байрамлари», «Ўз касбининг устаси», «Ёш ишчи куни» танловлари анъанага айланиб қолди. Билим юртида «Қизил чиннигул» комсомол ёшлар клуби, ўқувчилар «Модалар уйи» ташкил этилган. Техника ижодиёти, бадиий ҳаваскорлик тўгараклари ва спорт секцияларида машғулотлар олиб борилмоқда.

БИЛИМ ЮРТИ СССР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ ЮТУҚЛАРИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ ЮТУҚЛАРИ КЎРГАЗМАСИНИНГ ИШТИРОКЧИСИДИР.

Билим юртининг аълочи ўқувчилари педагогика кенгашининг қарорига мувофиқ Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институтининг кундузги бўлимига ўқишга кириш учун тавсия этиладилар.

БИЛИМ ЮРТИНИ БИТИРГАНЛАР ТОШКЕНТ ТИКУВЧИЛИК ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАЛАРИДА ИШЛАЙДИЛАР.

Билим юрти манзили: Тошкент шаҳри, 100-алоқа бўлими, Бобур кўчаси, 55-уй (4, 7, 9, 11, 24, 28-трамвайлар; 2, 3, 7, 11, 40, 45, 50, 51, 54, 57, 58, 67, 80, 97, 99, 94-автобуслар; 2, 6, 13, 14, 16-троллейбусларнинг «Театральная» бекати). Телефон: 55-42-59.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ ТАЪЛИМИ ВАЗИРЛИГИ

10-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1991—1992 ўқув йилига

қуйидаги мутахассисликлар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ЯККА БУЮРТМАЛАР ТИКУВЧИ-БИЧИҚЧИЛАР — 1-3 йил.

КЕНГ ИХТИСОСЛИ САРТАРОШЛАР — 1 йил.

ОШПАЗ-ҚАНДОЛАТЧИЛАР — 1-3 йил.

МУЗЛАТГИЧЛАРНИ ТУЗАТИШ УСТАЛАРИ—3 йил.

СОТУВЧИ-БУФЕТЧИ, КАССИР-КОНТРОЛЕР — 1 йил.

БИЛИМ ЮРТИГА 9—11 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТГА ЭГА БЎЛГАН 15 ЁШЛИ ВА УНДАН КАТТА БЎЛГАН ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

9-синф ҳажмида маълумотга эга бўлганлар бепул овқат, кийим-бош билан таъминланадилар.

11-синф ҳажмида маълумотга эга бўлганлар ойига 39 сўм нафақа билан таъминланадилар.

Билим юртига кириш ҳақидаги ариза директор номига ёзилади ва қуйидаги ҳужжатлар билан топширилади: туғилганлиги ҳақида гувоҳнома ёки паспорт, маълумоти ҳақида гувоҳнома ёки аттестат, соғлиғи ҳақида маълумотнома, турар жойидан маълумотнома, ота-онасининг иш жойидан маълумотнома, таржимаи ҳол, 6 дона фотосурат (3х4 см).

Билим юртининг манзилгоҳи: 700098, Тошкент шаҳри, Собир Раҳимов ноҳияси, 1/2 Қора-Қамиш даҳаси, 20-уй. (42, 43, 56, 93-автобуслар, 27-трамвайнинг «Мактаб» бекати, 7, 10-троллейбусларнинг охирги «1/4 Қора-қамиш» бекати, 82-автобуснинг «1/4 Қора-қамиш» бекати).

Ўзбекистон ССР Халқ таълими вазирлиги

27-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

қуйидаги мутахассисликлар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ЮҚОРИ МАЛАКАЛИ КЕНГ ПРОФИЛДАГИ ЁҒОЧСОЗЛИК СТАНОКЧИСИ — ўқиш муддати 1 йил,

ДУРАДГОР — ўқиш муддати 2 — 3 йил.

БАДИИЙ ВА МОДЕЛЛИ МЕБЕЛЬ ДУРАДГОРИ — ўқиш муддати 2 — 3 йил.

ҚУРУВЧИ ДУРАДГОР — ўқиш муддати 2 — 3 йил.

ЖИЛВА БЕРИШ МУТАХАССИСЛИГИ БЎЙИЧА БЎЁҚЧИ — ўқиш муддати 2 — 3 йил.

ПАРДОЗЛОВЧИ, ПЛИТА ЁТҚИЗУВЧИ — МОЗАИКАЧИ — ўқиш муддати 2 — 3 йил.

ТИКУВЧИ — ОПЕРАТОР — ўқиш муддати 2 — 3 йил.

БИЛИМ ЮРТИ 1990 — 91 ЎҚУВ ЙИЛИДАН ТАЖРИБА (экспериментал) ИШ РЕЖАСИГА ЎТИШИ МУНОСАБАТИ БИЛАН ТАЖРИБА (экспериментал) ГУРУҲЛАРИГА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ:

9 синфни «яхши» баҳолар билан тамомлаган ўқувчилар шу тажриба (экспериментал) гуруҳларига қабул қилинади.

Билим юрти қабул комиссияси ўқувчилар билан 20 июндан 1 июлгача суҳбат ўтказади. Суҳбатдан муваффақиятли ўтган ўқувчилар билим юртига муддатидан олдин қабул қилинади, шу ўқувчилар 25 августда она тилидан (диктант), математикадан (оғзаки) имтиҳон топширадилар.

Билим юрти тажриба гуруҳини «яхши» ва «аъло» баҳолар билан туғаллаган ўқувчилар билим юрти қошидаги ўрта-махсус (техникумга) ўқишга қабул қилинадилар.

Билим юртига 9, 11-синф ҳажмида маълумотга эга бўлган 15 ва ундан катта бўлган йигит ва қизлар қабул қилинади. 2—3 йиллик ўқишни туғаллаганларга ўрта маълумот ҳақидаги аттестат билан мутахассислиги тўғрисида диплом берилади.

Ўқувчилар кунига 3 маҳал бепул овқат, кийим-бош ва ишлаб чиқариш практикаси давридаги меҳнат ҳақининг 50 фоизи билан таъминланадилар.

Билим юртини аъло баҳолар билан битирганлар олий ва ўрта махсус ўқув юртларига имтиёзли равишда қабул қилинади.

ЎҚИШ МУДДАТИ ИШ СТАЖИГА КИРАДИ.

27-ҳунар-техника билим юрти, янги, замонавий бинога жойлашган, шунингдек билим юртида бадиий ҳаваскорлик тўгараги ташкил этилган.

Спорт комплексида бокс, кураш, кара-тэ, таэквон-до, шахмат, шашка, волейбол секциялари ишлайди.

БИЛИМ ЮРТИДА ВИДЕОФИЛЬМ ХОНАСИ ИШЛАЙДИ.

Билим юрти бошлиғи номига ёзилган аризага қуйидаги ҳужжатлар қўшиб топширилади: туғилганлиги ҳақидаги гувоҳнома ёки паспорт (асли), маълумоти ҳақидаги гувоҳнома (асли), турар жойидан справка, ота ёки онасининг иш жойидан справка, 6 дона фотосурат, 3х4 см, 086/у формадаги медицина справкаси.

МАШҒУЛОТЛАР 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

ҲУЖЖАТЛАР СОАТ 9.00 ДАН 17.00 ГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Билим юрти манзилгоҳи: Тошкент шаҳри, Спутник, 4 мавзе, (19-троллейбус ва 58, 75, 98, 40-автобусларнинг «27-билим юрти» бекати).

Ўзбекистон ССР Маданият вазирлиги,
Ўзбекистон ССР телевидение ва радиоэшиттириш давлат қўмитаси
республика халқ ижодиёти маркази

ДИҚҚАТ! ДИҚҚАТ!

РЕСПУБЛИКАМИЗДА БИРИНЧИ МАРТА

«БАҲОР» КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

1991 ЙИЛ 23 — 24 АПРЕЛЬ КУНЛАРИ
«ТЎЙ МАРОСИМИ ҚЎШИҚ ВА АЙТИШУВЛАРИ» РЕСПУБЛИКА КЎРИК ТАНЛОВИ

ЎТКАЗИЛАДИ.

Кўрикда вилоят ғолиблари иштирокида тўй билан боғлиқ қўшиқлар, айтишувлар, тўй маросимидан лавҳалар ижро этилади.

Соат 14.00 да бошланади.

1991 ЙИЛ 25 АПРЕЛДА
АБРОР ҲИДОЯТОВ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ДРАМА ТЕАТРИ БИНОСИДА
«ТЎЙ МАРОСИМИ ҚЎШИҚ ВА АЙТИШУВЛАРИ» РЕСПУБЛИКА КЎРИК ТАНЛОВИ ҒОЛИБЛАРИ ИШТИРОКИДА

ЯКУНЛОВЧИ ТОМОША

Соат 19.00 да бошланади.

КЎРИК ТАНЛОВИНИНГ ҲОМИЙЛАРИ:

РЕСПУБЛИКА МАЪНАВИЙ ТАРҒИБОТ МАРКАЗИ.

«ОРЗУ» ТОШКЕНТ ЧАРМ АТТОРЛИК ВА СПОРТ БУЮМЛАРИ ИЖАРА КОРХОНАСИ.

Ҳар жойнинг ўзига хос тўй маросим қўшиқ ва айтишувларини тинглаб, бир дақиқа урф-одат ва анъаналаримизга эътибор беришни истасангиз

ШОШИЛИНГ! ШОШИЛИНГ!

ҚЎШИҚ ВА КУЙЛАРИМИЗ СИЗГА МУНТАЗИР!

НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА

28 АПРЕЛЬ СОАТ 12.00 ДА

ПРЕМЬЕРА

В. Милов.

АЛИБОБО ВА 40 ҚАРОҚЧИ

(2 пардали эртак-опера)

ДИРИЖЕР — А. Д. СЕРЕБРЯНИМ.

САҲНАЛАШТИРУВЧИ РЕЖИССЕР ВА РАССОМ — А. Е. СЛОНИМ.

БАЛЕТМЕЙСТЕР — СССР халқ артисти, СССР Давлат мукофоти ва Ҳамза номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофоти лауреати Г. Б. ИЗМАИЛОВА.

ХОРМЕЙСТЕР — М. Р. ЯДРИНСКАЯ.

Чипталар театр кассасида эрталабки соат 10 дан бошлаб сотилади.

Телефон: 33-90-81.

«Ўзбекконцерт»

В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ СССР ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА

29, 30 АПРЕЛЬ СОАТ 19.30 ДА

Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг совриндори

ҒИЁС БОЙТОЕВ

ижросида

КАТТА КОНЦЕРТ

Программани — ЎТКИР СИДДИҚОВ олиб боради.

Чипталар СССР Халқлари дўстлиги саройи кассаларида сотилади.

МАЪЛУМОТЛАР УЧУН ТЕЛЕФОНЛАР: 45-92-13, 41-74-30.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМИДАГИ УЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 23/IVда **Масхарабозлар,** 24/IVда **Евгений Онегин,** 25/IVда **Севилья сартароши.**

ҲАМЗА НОМИДАГИ УЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 23/IVда **Жар,** 24/IVда **Алишер Навоий,** 25/IVда **Ақл мезони.**

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ УЗБЕК ДАВЛАТ МУСИҚАЛИ ТЕАТРИДА — 22/IVда **Юсуф ва Зулайхо,** 24/IVда **Гул ва Наврўз,** 25/IVда **Ака-ука совчилар.**

АБРОР ҲИДОЯТОВ НОМИДАГИ УЗБЕК ДАВЛАТ ДРАМА ТЕАТРИДА — 24/IVда **Паранжи сирлари.**

КИНО

23 АПРЕЛЬ

Алишер Навоий номидаги Санъат саройи — «АЛАНГА» (17.20, катта зал)

«НИНЗАНИНГ ТЎҚҚИЗ УЛИМИ» (18.00, 20.00, кичик зал).

Чайка — «ИМПЕРАТОРНИНГ МАХФИЙ ФАРМОНИ» (17.00, 19.00, 20.00).

Москва — «ИМПЕРАТОРНИНГ МАХФИЙ ФАРМОНИ» (17.00, 19.00, 20.40).

БЛКЕИ 30 йиллиги номли — «ХОТИНБОЗ» (тоқ соатлар).

Тошсоветнинг 50 йиллиги номли — «ИМПЕРАТОРНИНГ МАХФИЙ ФАРМОНИ» (17.00, 19.00, 21.00, 22.30).

24 АПРЕЛЬ

Алишер Навоий номидаги Санъат саройи — «АЛАНГА» (11.00, 14.00, 17.00, 20.00 катта зал).

«НИНЗАНИНГ ТЎҚҚИЗ УЛИМИ» (10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00, кичик зал).

Чайка — «ИМПЕРАТОРНИНГ МАХФИЙ ФАРМОНИ» (11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 20.00).

Москва — «ИМПЕРАТОРНИНГ МАХФИЙ ФАРМОНИ» (11.00, 15.00, 17.00, 19.00, 20.40).

БЛКЕИ 30 йиллиги номли — «ХОТИНБОЗ» (тоқ соатларда).

Тошсоветнинг 50 йиллиги номли — «ИМПЕРАТОРНИНГ МАХФИЙ ФАРМОНИ» (9.30, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 21.00, 22.30).

Тошкент шаҳар матлубот жамиятлари уюшмаси Чилонзор районлараро матлубот жамиятига қарашли 57-дўконнинг йўқолган

МУҲРИ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

АЛИШЕР НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИ

театр хорида ишлаш учун

АШУЛАЧИ (ВОКАЛЧИ)ЛАРНИ ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ойлик маош 150 сўмдан 270 сўмгача, бундан ташқари 30 фоиз мукофот пули берилади.

35 ёшгача бўлган эркак ва аёл ашулачилар таклиф этилади.

Тошкент шаҳрида қайд қилинганлик ва махсус маълумот бўлиши шарт.

Ўзбекистон ССР Савдо вазирлиги ва Тошкент шаҳар ижроия қўмитасининг умумий овқатланиш Бош бошқармаси шаҳар умумий овқатланиш Бош бошқармасининг собиқ бошлиғи, республика аҳамиятидаги шахсий пенсионер

Алла Александровна СУТЯГИНАнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳуманинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

ТОШКЕНТ оқшоми

Муассислар: халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши ва Ўзбекистон Коммунистик партияси Тошкент шаҳар қўмитаси.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32-уй.

ТЕЛЕФОНЛАР: қабулхона — 32-53-76; хатлар — 33-29-70; 32-53-79; жамоатчилик қабулхонаси — 32-55-83.

Шанба ва якшанбадан ташқари ҳар куни ўзбек тилида чиқади.

85.207 нусхада чоп этилади. Индекс 64690.
Буюртма 5209. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.